

Kizárta tagjai sorából a kormánypárt Boila Zachariást, valamint Lazar Illés és Leucutia Aurél képviselőket

Maniu lemondásra akarja kényszeríteni Vaida miniszterelnököt -- Izgalmas tanácskozások a miniszterelnök lakásán -- Szigorú retorziók az elégedetlenkedők ellen -- Éles vita Vaida és Boila között -- A miniszterelnök kijelenti, hogy nincs ok a lemondásra

Röpiratosztogatás a bucaresti-i pályaudvaron

Bucurestiből jelentik: A belpolitikai front legujabb eseményeit Boila Zachariás fölsimert röpirata idézte fel. Kormánypárti körökben másról sem esik szó, mint a nemzeti-parasztpárt kebelén belül keletkezett harcokról, amelyek a párt két táborra való szakadását idézik elő. Az egyik tábor Vaida miniszterelnök köré csoportosul, míg a másik a nemzeti-parasztpárt vezére, a visszavonultságban és látszólagos inaktivitásban élő Maniu Gyula mellé állt. Nyíltan beszélnek arról, hogy Vaida és Maniu között kitört a harc. Maniu, aki lemondásra akarja kényszeríteni Vaidát, kijött a Boila-féle bombával, hogy a miniszterelnököt ezzel dilemma elé állítsa: vagy végérvényesen lemond, vagy pedig letartóztatja Boila Zachariást s vele együtt azt, aki a röpiratért felelősséget vállal s ezzel a párt kettészakadását segíti elő.

Az A de ver ul szerint

Vaida már a múlt héten, megbetegedése előtt benyújtotta lemondását az uralkodónak, amit azonban a király nem fogadott el.

Boila Zachariás egyenesen erre az alkalomra készítette el röpiratát, hogy ezzel lemondásra kényszerítse a miniszterelnököt. A Maniu-féle frakció véleménye szerint ugyanis, amennyiben Vaida nem szánja el magát arra, hogy a röpiratok szerzőit letartóztassa, elveszti az uralkodó bizalmát és rokonszenvét s távozni kénytelen a kormány éléről.

„Nem csinálók Önöböl mártírt“

Boila Zachariás miniszterelnöki audienciájáról egyébként az Universul az alábbiakban számol be: A röpirat megjelenése után Vaida telefonon felhívta Boilát, hogy azonnal jelentkezék nála. A Patria főszerkesztője fivérével, dr. Boila Romulussal és dr. Cimocával együtt jelent meg a miniszterelnöknél, aki éles szemrehányásokat tett neki, mire Boila azt válaszolta, hogy a röpirat megírása és kiadása lelkiismereti kötelessége volt. Vaida miniszterelnök közbeavatott:

— Felszólítom, hogy mondjon le azonnal a Patria főszerkesztői állásáról s lépjen ki a nemzeti-parasztpártból, mert a pártfegyelmet súlyosan megsértette. Nem fogathatom el Önt, mert nem óhajtók Önöböl mártírt csinálni!

Az egész audiencia nyolc percig tartott s Vaida ingerülten hagyta el a helyiséget. A miniszterelnöki kihallgatás után a Boila-fivérek és dr. Cimoca autóba vágták magukat s Badacsonyba hajtottak Maniu Gyulához.

A Viitorul híradása szerint, Boila Zachariás röpiratát a Maniu táborába tartozó nemzeti-parasztpárti képviselők vasárnap a bucaresti-i pályaudvaron osztogatták. A rendőrök

meg akarták akadályozni a képviselőket a röpirat terjesztésében, mire — a Viitorul szerint — a kormánypárti képviselők revolvért rántottak és elkergették a rendőröket. Ugyanezek a képviselők a délután folyamán Badacsonyba utaztak, hogy részt vegyenek a Maniu-frakció hétfői értekezletén.

Socor Aurel, Maniu Gyula egyik leghevebb barátja, a hét folyamán az összes erdélyi pártokat értekezletre hívja össze. Az összes erdélyi párt szervezetek nagygyűlését Kolozsvárra tervezik. Beavatott körök információja szerint, nemcsak Maniu Gyula követeli a Vaida-kormány lemondását, hanem az ugynevezett „Sarló“-alakulat is, amely hétfőn délelőtt Costacheșcu szenátusi elnök és Potarca volt miniszter részvételével értekezletet tartott.

Az ellenzék minden eshetőségre felkészülve, Bucurestiben ütötte fel főhadiszállását.

„Távozzanak az elégedetlenek“

Vaida miniszterelnök a Dimineata munkatársa előtt kijelentette, hogy a kormány szilárdan áll helyén s győzelme teljesen biztos.

— *Per aspera ad astra!* — *nehézségeken keresztül a győzelemig!* — mondotta a miniszterelnök, majd a következőképpen folytatta nyilatkozatát:

— A kormány lemondására a következő okokból kerülhetne sor: 1. Ha egészségi állapotom olyan volna, hogy képtelen volnék a munkára. 2. Ha Ófelsége megvonná tőlem és a nemzeti-parasztpárttól bizalmát. 3. Ha a parlamenti többség leszavazná a kormányt. 4. Ha a kormány távozását magasabb állami érdekek kívánják.

— Ezzel szemben meg kell állapítanom, hogy egészségi állapotom helyreállott, de ha gyengélkednék is, helyettesítem a kormányt nem okoz gondot. Ófelsége bizalmát a legteljesebb mértékben bírjuk. A parlament többsége mellettünk van. Ami pedig az állam érdekeit illeti, azok ma nem kívánják rendszer-változást.

Arra a kérdésre, hogy mi a véleménye a párt kebelén belül megnyilvánult surlódásokról, Vaida így válaszolt:

— Amelyik szervezetben nincsenek surlódások, abban élet sincs és az nem tud előrehaladni. Előfordul, hogy a nemzeti-parasztpártban egyes elemek fegyelmetlenséget tanúsítanak. Ezek a jelenségek, amelyek hordaszallemre vallanak, nem tűrhetők.

A fegyelmetlen elemek vagy távoznak a pártból, vagy pedig belájták eltévelyedésüket és lecsendesednek.

— Teljes nyugalommal nézek a párt jövője elé, mert biztos vagyok benne, hogy teljesíti feladatát.

Az összes pártvezérek sürgősen a fővárosba érkeztek, hogy a kormány várható lemondása esetén, készenlétben legyenek. Duca, az ó-liberálisok vezére, miután lasiban nem tudott megegyezésre jutni Bratianu Györggyel, az ifjú liberálisok vezetőjével, a két frakció fuziójára nézve, szintén a fővárosba érkezett. A lasiban megjelenő Opinia című lap szerint, Duca mindent megpróbált, hogy a megegyezést létre hozza, azonban Bratianu György makacsságán megtört minden jóakarat. Most már többé szó sem lehet arról, hogy az ó-liberálisok közeledjenek a gheorghistákhoz. Lupu szintén megszakította szabadságát és visszaérkezett Bucurestibe, ugyancsak Goga Octavian is, aki olaszországi útját szakította félbe, hogy visszatérjen a fővárosba.

Bucurestiből érkezett jelentések szerint, a sinaiai Peles-kastélyban lefolyt királyi audiencia előtt, Vaida miniszterelnök az öt megostromló újságíróknak ezt mondta:

— Nekem s kormányomnak is egy a jelgénk Páris városával: „Hullámzik, de nem süllyed el!“

A miniszterelnök jókedvű . . .

A kihallgatás befejezése után a király meghívta a miniszterelnököt ebédre és étkezés közben behatóan érdeklődött Vaida Sándor egészségi állapota iránt. Amikor délután háromnegyed háromkor Vaida elhagyta a Peles-kastélyt, láthatóan derült kedélyállapotban volt. Este Vaida miniszterelnök a Caraiman-szállóban vacsorázott Tilea Viorel és Mirto társaságában. Velük volt Buteanu dr. is, akit a miniszterelnök tegnap nevezett ki Boila Zachariás helyébe a Patria igazgatójává. A lap ma már Buteanu dr. képviselő nevével címlapján jelent meg.

A kormányválságról elterjedt hírekkel kapcsolatban nemzeti-parasztpárti körökben arról beszélnek, hogy Vaida örökébe Mihalache lép, aki mögött köztudomású, hogy Maniu Gyula áll, míg liberális körökben a két liberális frakció fuziója révén remélik megnyerni a király bizalmát. Bratianu György kétségkívül alkalmas volna mindkét liberális csoporttal a háta mögött arra, hogy a királyt kiengesztelje a liberális-párt iránt. Azonban a két frakció fuziója illetékes körök szerint kivihetetlen s így a liberális-párt kombinációja esik.

Titulescu hazaérkezik

Vaida miniszterelnök ma délelőtt 11 óra minisztertanácsra hívta össze a kormány tagjait. A tanácskozáson az összes miniszterek résztvettek és Vaida elnökölt. Madgearu jelentést tett a külföldi hitelezőkkel folytatott tárgyalások jelenlegi állásáról, majd pedig Irimescu légügyi alminiszter, gabonaértékesítési kormánybiztos ismertette a gabonakampány lefolyását. Rámutatott arra a kedvező körülményre, hogy Brailában ma már egy vagon buza ára 40 ezer lejre javult föl, ami huszezer lejrel áll a világpiacon fölött. A kormány — mint mondotta — minden szükséges intézkedést megtett a gabonaárak megfelelő nivón tartása érdekében.

Madgearu ma közölte, hogy Titulescu szeptember 15-én érkezik Bucurestibe. A nemzeti-parasztpárt délután hat óra elnöki tanácsülésre ült össze, amely még nem ért véget. Az ülésen Mihalache is részt vett, aki ma érkezett vissza a fővárosba. Az elnöki tanácsülés minden bizonnyal a Boila-ügyben dönt. Valószínűre veszik, hogy Boila kizárják a pártból, kérdés azonban, hogy az a helyi szervezet, amelynek tagja, — magáévá teszi — a határozatot. Ezenkívül mindazokat kizárással fenyegetik meg, akik helyeslik Boila eljárását. Vaida miniszterelnök ma este nyilatkozatot ad a

sajtó részére és holnap valószínűleg Calimanestibe utazik.

A kormány ma este terjedelmes nyilatkozatot tett közzé, amelyben részletesen válaszol Auboin pénzügyi szakértő jelentésére. Előjáróban megállapítja a pénzügyminiszteri jelentés, hogy a pénzügyi szakértő hatáskörét túllépve jelentését eljuttatta a sajtóhoz és ezzel azt idő előtt nyilvánosságra hozta. A külföldi hitelezők megbízottjának ezt az udvarián lépcsőt konstatacióra ráter a kommuniké a transzfermoratórium kérdésére, amelyről Roger Auboin jelentése azt állapítja meg, hogy ezen lépés miatt a súlyos felelősség kizárólag a kormányt terheli. A miniszteri kommuniké megállapítja, hogy a pénzügyi szakértő jelentése az alapot és az okokat, amelyek a transzfermoratórium elrendelését indokoltá tették, nem vonja kétségbe, mégis a kormány felelősségét figyelembe véve megállapítani az átutalási haladék elkerülhetetlenné vált elrendelése miatt. Hosszasan és részletesen ismerteti a kormány a

külföldi hitelezőkkel tavaly és a folyó év elején megtartott tárgyalásokat, amelyeken a kormány már jelezte, hogy ha a viszonyok javulása be nem következik, nem fog tudni keilő mennyiségű devizáról gondoskodni a fizetések teljesítéséhez. A hitelezők ezt a bejelentést egyszerűen elengedték a füllük mellett, de akkor csupán 132 millió fizetés teljesítéséről volt szó, most pedig 350 millió törlesztés-részlet volt esedékes, amelyre devizafedezet nem áll a Banca Nationala rendelkezésére. A hitelezőknek ezt az eljárását annakidején Auboin sem helyeselte és a kormánynak semmi garanciája nem volt arra, hogy ha a transzfermoratórium elrendelése előtt kezd újabb tárgyalásokat a külföldi hitelezőkkel, nem ismétlődött volna meg a januári eset? A kormány szeptemberig minden esedékességet teljesített és hajlandó volt tárgyalni az októberi esedékességről is. Szeptember 11-éig határidőt a hitelezőknek a tárgyalásokhoz való felkészülésre s így nyugodt lelkiismerettel várja a híreket arról, hogy a hitelezők hajlandók-e tárgyalni.

tások után 30 nemzet-szociálistát őrizetbe vett.

A tirolói Erl város színháza néhány héttel ezelőtt gyújtogatás következtében leégett. Ottó királyi főherceg most alapkövet küldött a városnak és a polgármesterhez intézett rendkívül érdekes levelét a Wiener Sonn- und Montagszeitung közli:

„Ha valóban bűnös kezek idézték elő a tüzet — írja a főherceg — úgy ennek indító oka a nemzetből idegen elemek örültséggel határos gyilkoskodása volt. A merényletet az önálló katolikus Ausztria ellen követték el. A merénylők és a felbujtók fölött a világ közvéleménye már ítéletet mondott. Jogtalanságokkal és erőszakosságokkal nem fogják Tirolt érdre kényszeríteni. Ezt bizonyítja Tirol története is. Mint a múltban a hegyi tüzek, úgy most az Erl városkában kitört lángnyelvek védelmi harcra hívják fel Tirol lakosságát, amely zárt sorokban veszi fel a küzdelmet, hogy Tirol büszke függetlenségét megvédje.”

Ugyancsak bécsi jelentések számolnak be arról is, hogy a tirolói határon hetek óta erősítik az osztrák határőrséget. Hír szerint a határvidék újabb megerősítése folyamatban van. A hadügyminiszterium egy tábori ágyusezredet és egy hegyi ágyusoztagot, valamint három vadászszázalókat Kufsteinba vezényel.

„Németország Bukovinát is követelni fogja“

Prágából jelentik: A csehszlovák fővárosból érkező híradás szerint a szudetai németek nemzeti-szociálista szervezeteinek vezetősége ugyanabban az órában tartotta értekezését, amelyben a meggyilkolt Lessing tanár Maribadban eltemették. A vezetőségi ülésen Jung pártvezér nagyszabású beszédet mondott, amelyben kihangsúlyozta, hogy a maga nevében a legélesebben tiltja a Lessing tanár ellen elkövetett merényletet, amelyet minden valószínűség szerint csak olyan valaki követhetett el, akit túlságosan megrészegítettek a nemzeti-szociálista győzelmek. A pártvezér végül hangsúlyozta, hogy jövőben a nemzeti-szociálista győzelmek után nem ujjongani, hanem inkább becsületesen dolgozni kell.

Bucuresti. Isiből jelentik, hogy Sibí professzor, francia konzul a lapokhoz nyilatkozatot juttatott, amelyben részletesen ismertette a németországi helyzetet. A nyilatkozat Hitleret támadja és súlyos kritikát gyakorol a német horogkeresztes uralom felett. A nyilatkozat egyik része alkalmas arra, hogy különösebb érdeklődést váltson ki Romániában.

A francia konzul szerint Németország abban az esetben, ha bekebelezi Ausztriát, nem elégszik meg ezzel a térhódításával, hanem az Ausztriával szomszédos Bukovinát is hozzá akarja majd csatolni a német birodalomhoz, azon a címen, hogy Bukovinában jelentős németlakta területek vannak.

A francia konzul szerint Romániának is élénk érdeke, hogy teljes erővel Hitler ellen forduljon.

Halálbüntetés a leányszöktetőkre

Bécsből jelentik: A Dollfuss-kormány elhatározta, hogy azokért a rendkívül költségekért, amelyeket az állambiztonság érdekében kellett eszközölni, anyagileg teletöltsé lehet tenni azokat, akik államellenes bűncselekményeket követnek el vagy akik ilyen cselekményeket támogatnak. Az így befolyt összegekből kívánja az osztrák kormány fedezni a rendőri készenlét és a segédrendőrség költségeit. Behajthatók azok a költségek is, amelyek a lakra festett horogkeresztek eltávolítása alkalmával merülnek fel.

Berlin. Az ág. ev. szinódus gyűlést tartott, amelyen elhatározta, hogy az „árja“ szakaszt az állásban levő papokra, tanítóokra és tisztviselőkre is kiterjesztik. Akikről megállapítják, hogy nem tiszta árják, azokat el kell bocsátani, még ha lelkészek is.

A nemzeti-szociálista orvos-szövetség hivatalos lapja cikket közöl, amely arról számol be, hogy törvénytervezet készül a születéskorlátozás megakadályozására. A törvénytervezet többek között halálbüntetést vagy kastrációt ajánl nem erőszak vagy leányszöktetés esetére.

Pártkongresszust hív össze a kormány

A nemzeti-parasztpártnak országos érdeklődéssel várt elnöki tanácsulése ma délután hat órakor vette kezdetét és majdnem az éjféli órákig tartott. Az elnöki tanácsot Valda dr. miniszterelnök vezette s jelen voltak az ülésen Mihalache, Madgearu, Mirto és Voicu-Nitescu miniszterek, Costachescu szenátusi elnök és a tartományok képviselőiben Pan Halpa, Sencluc-Saveanu és Hatieganu dr. Az ülést Valda miniszterelnök lakásán tartották, ahol később megjelentek Ioan Nitescu miniszter, Tilea, Gafencu és Calinescu alminiszterek is. Éjjeli 11 óráig senki sem hagyta el a tanácskozás színhelyét s ebből könnyen következtetni lehetett, hogy az ülésen nagy dolgokról folyik szó. Éjjel felé járt az idő, mikor a teremből kijött Madgearu Virgil pénzügyminiszter, aki közölte a sajtó képviselőivel, hogy az elnöki tanács behatóan megvizsgálta a Kolozsváron kiadott és Bucuresztben is terjesztett röpirat ügyét, Boila Zachariás dr., Lázár Illés dr. és Leucutia Aurel dr. képviselőknek ezzel kapcsolatos magatartását és ténykedéseit és úgy találta, hogy a nevezett képviselők áthágták a pártfegyelem követelményeit és tevékenységük a pártnak ártalmára van, ezért őket a párt kebeléből kizárja.

Eddig szól az ülésről kiadott hivatalos kommuniké. Magánértesülések szerint, az elnöki tanács azt is elhatározta, hogy az ősz folyamán pártkongresszust hív össze s hogy addig is a legnagyobb szigorral a ma kizártak ellen alkalmazott retorziókat fogja használni, mindazok ellen, személyre való tekintet nélkül, aki a kizártakkal magát azonosítja, vagy az övékhez hasonló eljárást követ.

Francia ultimátum Berlinhez — Németország fegyverkezése miatt

A Népszövetség elé idézik a német kormány képviselőit — Merényletek sorozata Ausztriában — Ottó főherceg feltűnést keltő levele — Magyarország és Ausztria a kisantantban — Szakadatlanul dolgoznak a német muníciógyárak

Londonból jelentik: A lapok egyrésze komoly tudósításokat közöl Németország háborús készülődéséről. A People című lap berlini tudósítója arról tudósítja lapját, hogy

Németország különböző területein, fegyver- és muníciógyárak megszakítás nélkül létesítik a fegyvereket, ágyukat, gépjegyeket, kézi-gránátokat, tankokat, repülőgépeket. Más gyárakban mérgező gázokat állítanak elő hatalmas mennyiségekben. A tudósítás szerint, ezekben a gyárakban éjjeli, nappali üzem folyik és hatalmas mennyiségben állítanak elő nap-nap után.

A Sunday Chronicle szintén azt állítja, hogy Németország titokban fegyverkezik és hatalmas mennyiségben állítja elő a fegyvereket és hadszereket. A lap erősen követeli, hogy a nagyhatalmak szerezzenek bizonyosságot erről a titkos fegyverkezésről és az adatokat terjesszék a leszerelési bizottság elé. A Genfben összeülő leszerelési bizottságnak kötelessége — írja az újság —, hogy véget vessen annak a burkolt fegyverkezésnek.

Párisból jelentik: A szeptemberi miniszteri találkozóval kapcsolatban, az Ère Nouvelle úgy értesül, hogy a dunai államok kérdésével kapcsolatban

Franciaország életre akarja kelteni a Daladier-tervet, amely a dunai konföderáció alakjában gazdasági együttműködést akar a volt monarchia utódállamai között. A lap szerint a terv titkos célja, hogy Magyarország és Ausztria belépjen a kisantant katonai blokkjába.

A Fournier-ügynökség úgy értesül,

hogy Mussolini arra akarja készíteni Szovjetországot, hogy belépjen a négyhatalmi szerződésbe.

A Matin jelentése szerint, a berlini orosz nagykövetet arra utasították, hogy kérje fel Mussolinit közvetítésre Németország és Oroszország között. A Szovjet ugyanis meg nem támadási szerződést akar kötni Németországgal, mert ilyen módon összes szomszédaival hasonló szerződése lenne és ezzel elejét vehetné Ukrajna elszakadásának.

A londoni News Chronicle értesülése szerint, Franciaország újabb ultimátumot intéz Berlinhez, amelyben a német fegyverkezés és főképpen a léghajópark fejlesztése ellen tiltakozik. A lap szerint ezzel a kérdéssel kapcsolatban Németországot előreláthatólag a Népszövetség elé idézik. Az angol diplomácia előbb minden eszközt kimerít, mielőtt Franciaország lépését támogatná.

Bécsből jelentik: A nemzeti-szociálista terror ugylátszik újból megkezdi aktivitását Ausztriában, amit az elmúlt huszonnégy óra eseményei igazolni látszanak. Linzi jelentések szerint a tempelmülleri hidónél lévő Fuchsodti vámháznál ismeretlen tettesek dinamitos merényletet követtek el. Ugyanebben az időpontban Haselbach község vámházát ugyancsak dinamittal felrobbantották. A merényleteknek szerencsére halálos áldozatuk nincsen. A rendőrség a gyanúsítottaknál megtartott házkuta-

Sulyos feltételű párbaj a budapesti véres uccai kardaffér szereplői között

A segédek megállapodtak — de a párbaj a felek betegsége miatt egyelőre elmarad

Budapestről jelentik: Az elmúlt hét szerdáján, délben fél tizenkettőkor a Jókai-ucca és a Mozsár-ucca sarkán véres kardaffér folyt le. Kaisler Lajos nyugalmazott kapitány felesége bevásárlásokat eszközölt a Jókai-ucca egyik üzletében. Amikor az üzletből távozott, vitéz Keresztényszigeti Sándor nyugalmazott tábornok csatlakozott hozzá. Alig mentek néhány lépést, amikor váratlanul megjelent az uriaszszony férje. A polgári ruhás százados és az egyenruhába öltözött tábornok között heves összeütközés támadt, amelynek során a százados bottal ütött a tábornokra, ki kardot rántott és többször fejbeütötte Kaislert.

Az uccai kardafférnak lovagias folytatása támadt. A felek segédei kedden találkoztak és állapodtak meg a párbaj feltételeiben. A felté-

telek a lehető legsúlyosabbak, miután maga az incidens is súlyos lefolyású volt. A felek először pisztolypárbajt vívnak vontassal pisztolyokkal, harminc lépés távolság mellett, kétszeri golyóváltással. Ha a felek sértetlenek maradtak, akkor kardpárbaj következik, nehéz lovassági kardokkal, bandázs nélkül, szurás megengedve.

A rendkívül súlyos feltételű párbajt azonban egyelőre nem vivhatják meg, mert mindkét fél súlyos beteg. Kaisler Lajos kapitány az affér során a fején sebesült meg súlyosan, azonkívül a tábornok kardja a szemhéját is megsértette. Kaisler viszont botjával okozott súlyos sérüléseket a tábornok fején. A magyar fővárosi társaságaiban nagy érdeklődéssel figyelik az érdekes ügy fejleményeit.

Ötévi fegyházra ítélték a gyermekrontó kurticsi szatírt

Halállal fenyegette meg a tapasztalatlan kisgyerekeket, ha nem engedelmessékedtek neki — A legszigorubb ítéletet alkalmazta a bűnös legény ellen az aradi törvényszék

Az aradi törvényszék folyosója kedden délelőtt gyermeklármától volt hangos. Öt pirosposztós, egészséges parasztyermek szaladgált, nevetett és sikoltozott a folyosón mindaddig, amíg a teremőr komolyan, hivatalos méltóságának tudatában ki nem kiáltotta az ő: kisgyermek nevét. A gyermekek szüleikkel együtt bevonultak az aradi törvényszék második szekciójának tárgyalótermébe, ahol odaálltak az elnöki emelvényel szemben egymás mellé, mint az orgonasípok. A gyermekek valamennyien leánytestvérek voltak. Mandru főügyész felolvasta a vádiratot, amelyből

egy bestiális büntény részletei derültek ki.

A nem mindennapi eset a következő:

Két és fél hónappal ezelőtt, június 23-án Olariu Deme'er curtici-i 25 éves földmives elhaladt Andrei Saguna község határa mellett, ahol egy bozóttal körülműt tisztáson öt kisleányt látott játszani. A földmives, amikor meggyőződött arról, hogy a környéken egy élőlény sem tartózkodik, odament a gyermekek csoportjához és beszélgetni kezdett velük. A legkisebb gyermeket arcul ütötte és azt mondta neki: *Te rossz voltál, szaladj haza anyádhoz!*

Amikor az a gyermek eliramodott hazafelé, a földmivelő egy csokor virágot szedett a mezőről, odaadta az ott maradt gyermekek legfiatalabbjának és azt mondta, vigye haza a virágokat. Olariu Deme'er három kisleánnyal egyedül maradt, akiket felszólított, hogy jöjjenek vele a bokrok sűrűjébe. A hét, kilenc és tizenegy éves leánykák gyanútlanul a sűrűségbe követték a fiatal legényt, aki ottan — a vádirat szerint —

halállal való fenyegetés mellett különféle szexuál-pathológiai cselekményekre kényszerítette a kisgyerekeket, végül erkölcstelen merényletet követett el a tizenegy éves kisleány ellen.

A kisleányok — akiket a merénylet a bokrok sűrűjébe csábított — elmondottak mindent, ami velük történt. Mindannyiszor, amikor az elnök egy vagy más részlet iránt kérdezte meg őket, az: válaszolták:

— A bácsi azt mondta nekünk, hogy megöl, ha nem tesszük meg azt, amit parancsol. Nem akartuk, hogy megöljön bennünket.

A bizonyítási eljárás befejezése után Mandru főügyész a büntény förtelmes voltára való tekintettel arra kérte a bíróságot, hogy a legszigorubb büntetést alkalmazza a bűnös ellen szemben.

A védő enyhíteni akarta a vádlót cselekményét, de helyzete rendkívül nehéz volt, mert a

vádlót: a bíróság előtt beismerő vallomást tett.

A bíróság visszavonult ítélethozatalra, majd kihirdették az ítéletet, amely a törvényben meghatározott legsúlyosabb büntetés:

az ötévi fegyházat mondotta ki.

Az ügyész belenyugodott az ítéletbe, az elítélt és védője azonban fölényesen jelentettek be.

Kommunista forradalom Kubában

Győztek a forradalmárok — Egy őrmester lett a köztársaság diktátora — Mairózik és közkatonák kerültek hatalomra

Az Egyesült-Államok beavatkoznak a kubai eseményekbe

Havannából érkezett jelentések szerint Kubában új forradalom tört ki, amely teljesen kommunista irányt öltött. A katonai csapatok fellázdáltak, a legénység és az altisztek kezükbe ragadták a hatalmat és tisztjeiket elfogták.

A közlegények és altisztek átvették a teljes uralmat Kuba felett, birtokukba kerítették a szikratáviró állomást, amelyen keresztül a világ közvéleményének tudomására hozták, hogy Kuba köztársasága kommunista katonai hatalommá változott át.

Újabb jelentés szerint az éjszakai forradalom győzelme most már kétségtelen. A hadsereg tisztjeit eltávolították és a vezetést az altisztek vették át. A fővárosi tisztiek a vidéki garnizonok tisztjeinek azt ajánlották, hogy vegyék tudomásul a forradalom győzelmét, mert az ellenállás úgy is hiába való lenne. Havanna diktátora Battista őrmester, míg a rendőrség parancsnoka Laurent hadnagy lett. Most, hogy a hangulat már lehűlt, meg lehet állapítani, hogy a forradalom szinte teljesen vér nélkül győzött.

Legújabb jelentések szerint a havannai forradalom teljesen kommunista irányt vett. A kormány lemondott és a kormányhatalmat egyelőre a katonákból, matrózokból és radikális politikusokból alakult „Junta” gyakorolja, amelynek élén Carro kommunista vezér áll.

A világpolitika feszült érdeklődéssel várja az Egyesült-Államok magatartását, amely természetesen arra fog törekedni, hogy a havannai kommunista uralom megszilárdulását megakadályozza.

Washingtonból jelentik: A katonai forradalom egyre tovább terjed. Nemesak a szárazföldi csapatok, hanem a tengerészet és a rendőrségi csapatok is csatlakoztak a kommunista forradalmárokhoz.

Az Egyesült-Államok nem nézik a kubai eseményeket tétlenül, hanem

már is beleavatkoztak az események folyásába. A tengerészeti miniszter parancsot adott egy cirkálóból és három torpedórombolóból álló flottának, hogy haladéktalanul Havannába induljon.

Repülőnap készül Aradon

Nyolc repülőgép érkezik az ünnepségre

A prefektura tanács'ermében egybegyűlt az A. R. P. A. helyi csoportjának vezetősége, hogy részletesen letárgyalják a szeptember 17-én rendezendő repülőnap programját és kiépítsék az aradi szervezetet.

A gyűlés rendkívül látogatott volt és azon megjelentek: Dr. Comsa püspök, Argeseanu tábornok, az aradi helyőrség parancsnoka, a vármegye részéről Ciuca alispán, Iovanescu őrnagy, Carpinisan Romulus igazgató, Gruiá János, a repülőér parancsnoka, dr. Serbanu György főorvos, volt prefektus és még számosan.

A helyi csoport elnökévé Argeseanu tábornokot választották meg, aki beszédében a polgári aviatika fejlesztésének szükségességét hangoztatta. Minthogy az egyesület súlyos anyagi gondokkal küzd, Arad megye vezetőségét fel fogják kérni, hogy a jövő évi költségvetésbe nagyobb összeget vegyenek fel az aradi repülőtér fenntartására. A szeptember 17-iki repülőnap programját is Gruiá János repülőtér-parancsnok előterjesztésére körvonalazták. A terv szerint nyolc repülőgép érkezik a repülőnapra, melyek között lesz az „Arad” nevű gép is, amelyet, mint ismeretes, Aradváros és a megye által gyűjtött pénzből vásárolták. Akrobatikus mutatványokat fognak a gépekkel végezni, de mérsékelt díjazás mellett a közönség, miként tavaly is, körrepülést végezhet a város felett. A program legkiemelkedőbb pontja a világhírű angol repülőnöknek, Clark Edithnek ejtőernyős mutatványát lesznek.

A repülőtér megközelítéséhez üzembe helyezik az összes autóbuszokat, úgy, hogy a több ezer főnyi közönség kényelmesen érheti el a repülőtérre. A repülőnap végleges programját még e hét folyamán fogják megállapítani.

Ezzel megerősítik a Havanna előtt lévő amerikai hadihajók erejét.

Roosevelt köztársasági elnök kedden délelőtt hosszas tanácskozást folytatott Hull államtitkárral. A tanácskozás után Roosevelt utasította a tengerészeti minisztert, hogy négy hadihajót indítson utnak Kubába. A flottának az amerikai állampolgárok személyi és vagyoni biztonságának őrzése lesz a feladata. A hadihajók nagyszámú tengerész gyalogságot is visznek magukkal, de még bizonytalan, hogy ezeket a csapatokat partra szállítják-e.

Havannából jelentik: Kubában új ideiglenes kormány alakult, amely összeállításában erősen radikális. A kormány tagjai többek között Carro kommunista hírlapíró, St. Martin egyetemi tanár, Battista őrmester. Az új kormány manifestumot bocsátott ki, amelyben bejelentette, hogy megvédi a polgárok személy- és vagyonbiztonságát és teljesíti az állam pénzügyi köteleseit is. Despedes elnök az események nyomása alatt kénytelen volt benyújtani lemondását. Havannában és az ország többi részében aránylag nyugalom uralkodik. A diákegyesületek és az ABC titkos forradalmi társaság, támogatják az új kormányt. Belgado tábornok, aki támogatta Despedes köztársasági elnököt, kijelentette, leghevesebb lenne, ha Kuba az Egyesült-Államok közbelépését kérné.

A letartóztatott tiszteket a colombiai táborban szigorúan őrzik.

CORSO-MOZGO mai műsora!

Leszállított helyárak Lei 8-15-20.—

ANNY ONDRA

legpompásabb, leghumorosabb, zenés vígjátéka

B A B Y!

Jön: Dolly Haas, Max Hanson, Otto Wallburg
CSUNYALANYI
NOTI KAROLY zenés vígjátéka.

Kiegészítették az aradi magyar szinpártoló bizottságot

Temesvárral lépnek összeköttetésbe a közös szinikerület érdekében — Csütörtök este ül össze újból a nagybizottság —

Az aradi magyar színház ügyében ma este 7 órakor értekezlet volt a Magyar Párt Strada Romanului (Zrinyi-uccai) otthonában. Arad magyarságának társadalmi vezetői — mint arról legutóbb részletesen beszámoltunk — összefogott az aradi magyar színházi kultúra megmentése érdekében. Az Iparos-Otthonban tartott magyar értekezleten megválasztott bizottság tagjai ma este összegyűltek a Magyar Párt helyiségében, hogy a további tennivalókat beszéljék meg. Az értekezleten megjelentek: dr. Barabás Béla, dr. Velcsov Géza, dr. Parecz Béla, dr. Prohászka László, dr. Nagy Sándor, Reinhart Gyula, Zima Tibor, Dán Oszkárné, Lászlóné-Prohászka Elvira Wittauschek Lajosné, dr. Széll Lajosné, Tenner László, Lantos Miksa, dr. Vörös László, Stauber István, Blaskovits István, Révész Mór dr., míg a bizottság többi tagja: báró Andrányi Lajosné, Grosz Józsefné, Takácsy Miklósné, Major Béla és Justh János elfoglaltságuk miatt nem vehettek részt az értekezleten.

A gyűlést dr. Barabás Béla nyitotta meg, aki örömmel üdvözölte a megjelent tagokat, majd rámutatott arra, hogy a bizottság tagjainak összeírása a nagygyűlés alkalmával sietve történt, úgy, hogy az értekezlet első teendője az, hogy kiegészítsék ezt a bizottságot Arad társadalmi életének néhány aktív vezető emberével, akik tevékenyen részt vesznek a színházmentő munkában. Majd felkérte Velcsov Géza dr. helyettes-polgármestert, hogy számoljon be a gyűlés előtt azokról a kérvényekről, amelyek eddig a városhoz érkeztek a színház bérbeadásával kapcsolatban. Velcsov Géza dr. tanulmányozta a kérvények tartalmát és néhány szóval beszámolt mind-egyikről. Elmondotta, hogy négy kérvény fekszik a városi tanács előtt: Vigh Ernő, Szalay Zsigmond (Temesvár) és Szendrey Mihály, Mészáros Béla (Arad) kérvénye, akik mind jó előadásokat, kiváló programot és elsőrangú társulatot ígérnek.

Barabás Béla dr. ezzel kapcsolatosan felolvasta Róna Dezső volt szinigazgató kérvényét, amelyet a Magyar Párt elé terjesztett és a bizottság támogatását kérte. Róna Dezső megfelelő anyagi garanciát ígér a szezonnyitásra.

Az elnök javasolta, hogy mindaddig ne határozzon a gyűlés a szinigazgató személyére vonatkozólag, amíg érintkezésbe nem lépnek a szomszédos Temesvár városával, amely egyedül nem választott még szinigazgatót magának egész Erdélyben. Miután általános a vélemény, hogy Arad egyedül nem képes fenntartani egy szinintársulatot, okvetlenül meg kell nyerni a szinigazgató részére Temesvár támogatását. E célból összeköttetést keresnek dr. Ungár temesvári alpolgármesterrel, hogy Temesvárral egyetértőleg határozzanak a szinigazgató személye felől.

A színház ügyében ma este érdekes fordulattal állott be. Fekete Mihály volt aradi szin-

igazgató közölte barátaival, hogy ő is sorompóba lép az aradi színház bérletéért és benyújtja pályázatát. Fekete Mihály nem egyedül, hanem Ihász Andor ismert kolozsvári színésszel együtt pályázza meg az aradi színházra. A két igazgató-jelölt csütörtökön érkezik Aradra és ugyanakkor adja be kérvényét Arad városához.

Dr. Barabás Béla javasolta, hogy Purgly Lászlót válasszák meg a szinpártoló-bizottság elnökévé, míg az alelnökök személyét Dán Oszkárnéban és Vigyázó Lászlóban jelölje meg. Dán Oszkárné a maga részéről rendkívüli elfoglaltságával indokolta azt, hogy nem vállalhatja az elnökséget. Az elnökválasztásokra nézve a legközelebbi értekezlet dönt, amelyre a már kiegészített bizottság minden tagját tisztelettel meghívják. A legközelebbi értekezlet időpontját csütörtök este 7 órában határozták meg, amikor is szintén a volt Zrinyi-uccai Magyar Otthon pártirodájában gyűlnek össze a kiegészített bizottság tagjai. Az értekezlet felkérte az Aradi Közlönyt, hogy a most már kiegészített szinpártoló-bizottság névsorát közölje azzal, hogy egyszersmind felkérje a bizottság valamennyi tagját, hogy a csütörtök este fél hét órai értekezleten okvetlenül jelenjenek meg a Magyar Párt Strada Romanului (volt Zrinyi-uccai) helyiségében. Az új tagok listáját dr. Barabás Béla olvasta fel és a gyűlés némi módosítással elfogadta a teljes listát. Eszerint a társadalmi élet következő egyéniségei lettek a szinpártoló-bizottság új tagjai:

Gróf Porcia Lajos, Purgly László, báró Andrányi Lajos, báró Neuman Ede, iltói Adler Tibor, Kleinhändlerné-Well Magda, Rácz Imre, Stein József, Fischer Aladár, R.-Hegedüs Béby, Ungárné-Eggy Ghyssa, Shuk Lajos, Lóránt Emánuel, Vigyázó László, Domán Sándor, Dálnoki Nagy Lajos, dr. Szabó Sándor, dr. Werner Sándor, Kerpel Izsó, dr. Szalai Vilmos, Takácsy Miklós, dr. Goldschmidt Lipóné, Bakács Miksa, dr. Fetter Elemér, Czetel Pirooska, Károly Sándor, Jakab Géza, Tonk Antal, dr. Salamon Béla, dr. Székely Lajos, Kintzig János, Szöllösi István, Beleznay István, Ráskai Miksa, Ransburg Sándor, Bing János, Goldschmidt Sándor, dr. Köpf János, dr. Sugár Jenő, dr. Issekutz István, Földes Soma, dr. Roth Marcellné, dr. Gabos Jenő, Mairovitz Márton, Vas Gusztávné, Nesnera Aladár, dr. Goldzieher Albert, Radó Gyula, dr. Lőcs Rézső, Zombory Gyula, Jakabffy István, Székely Béla, dr. Somló Ármán, Juhász Gábor, Éles Simon, Czernóczky Mihály, dr. Örti Gyula, Lendvay Ferenc és Salgó Pál.

Dr. Barabás Béla ezután felvetette az aradi színház nézőterének súlyos problémáját, amennyiben — mint köztudomású — az aradi színházban előadásokat tartani mindaddig lehetetlen, amíg azt a város rendbe nem hozatja. Ez irányban küldöttség keresné fel Arad polgármesterét, hogy intervencionáljon a színház belső renoválása érdekében. A küldöttség tagjait a csütörtök esti ülésen választják meg.

Az aradi sziniszézon megnyitása — tekintettel az előrehaladott időnyre — későbbön áll és éppen ezért kívánatos volna, ha a szinpártoló tagjai mielőbb kijelölnék a szinigazgató személyét, hogy idejében megindulhasson az aktív szervezési munka és amennyiben Temesvár városi vezetőségével érintkezésbe akarunk lépni a közös szinintársulat ügyében, lehetőleg azelőtt történjen meg ez a közeledés, mielőtt valamely más város kijelölt szinigazgatója megnyerne a temesvári szinikerületet.

Hatezer kilogramm aranyat termel Románia az idén

Királyi látogatások az aranybányákban. — Aranyfedezet az ujonnan kibocsátandó bankjegyekre

Általános érdeklődést váltott ki az Aradi Közlöny vasárnapi számának az a cikke, amelyben az aranytermeléssel kapcsolatban arról is beszámoltunk, hogy az uralkodó a kormány előtt azt az óhaját fejezte ki, hogy a lehetőséghez mérten fokozzák az ország aranytermelését. II. Károly király tudvalevőleg legutóbb látogatást tett az állam erdélyi aranybányáiban és a látottak váltották ki az uralkodóból azt a meggyőződést, hogy ezeket a bányákat nem szabad kiaknáztatlanul hagyni és a legerősebb tempóban el kell kezdeni az aranytermelést. A Banca Nationala nagyobb kölcsönt folyósított az állami bányáknak, amelyek így újból teljes ellánnal megkezdhetik működésüket. Öfelsege tanulmányozta a különböző aranytermelési módszereket a legprimitívebb aranymosástól a legmodernebb kaliforniai gépekig, amelyeket legutóbb Nagyban állítottak fel. Egyes hírek szerint az uralkodó az aranytermelés problémáját összefüggésbe hozza a Banca Nationala bizonyos szükségleteivel, amennyiben abban az esetben, ha az ujonnan termelt arannyal a jegybank aranyfedezetét növelnék, akkor a bankjegyek mennyiségét is szaporíthatnák.

A termelés mindenütt fokozott tempóban in-

dult meg. Nagyban például 1931-ben 6—700 kg. aranyat bányásztak, 1932-ben már 1500 kg.-ot, míg ebben az évben már eddig 4000 kg.-ot termeltek. Ezt a mennyiséget előreláthatólag az év végéig 5000 kg.-ra szaporítják. Tekintettel arra, hogy egy kilogramm arany ára 111.111 lej.

Ötezer kilogrammos aranytartálék-növelés esetén a bankjegymennyiséget 2 milliárd lejjel lehetne szaporítani.

Az állami bányák vezérigazgatósága új, modern készülékek felállítását vette tervbe, úgyhogy előreláthatólag ebben az esztendőben az aranytermelés 6000 kilogrammra emelkedik.

A szentannai horogkeresztes mozgalom vezérei az aradi törvényszék előtt

A bíróság elrendelte a vádlottak letartóztatását

A német horogkeresztes-mozgalom hullámai eljutottak az aradmegyei Ujszentanna községbe is. Négy ujszentannai gazda: Anwandt János, Hönigsz Antal, Weckerle János és Hell Mihály elhatározták, hogy megszervezik az ujszentannai nemzeti-szociálista rohamalakulatot. Február és március hónapokban ismételt összejöttek tanácskozással Hell lakásán, ahol pontos névsort készítettek arranézve, kikre számíthatnak, elkészítették a horogkeresztes rohamosztag szabályait és részletes tervet dolgoztak ki a Hitler-propaganda érdekében. Amikor többeket akartak belevonni a mozgalomba, akkor leplezték le a titkos Hitler-organizációt, amelynek tagjai ellen megindult a bünygyi eljárás. Kedden kellett volna az aradi törvényszéknek ebben az ügyben ítéletet hoznia, azonban a vádlottak nem jelentek meg. A bíróság elrendelte a vádlottak letartóztatását és a legközelebbi tárgyalás elé való vezetését.

Sorozatos gyilkosságokat követtek el a kommunisták egy chisenevi házban

Oroszországba szöktek a rendőrügynök gyilkosai. — Holttest a pincében

Bucurestiből jelentik: Kisenevben, mint ismeretes, néhány hét előtt Str. Obor 25. szám alatti lakásában meggyilkolva találták Bromeller rendőrügynököt, aki előzőleg kommunista volt, de később hűtlenné vált meggyőződéséhez. Éppen ezért a rendőrség kezdettől fogva azt gyanította, hogy kommunisták gyilkolták meg. Feltevésük helyesnek is bizonyult, amennyiben

beigazolódt, hogy Bromellert Jaritzky és Pravner kommunisták gyilkolták meg bosszúból és tettük elkövetése után Orosz-

országba szöktek át mind a ketten.

Tegnap este a Str. Obor 25. szám alatti ház pincéjében elásva egy ismeretlen férfi holttestét találták meg, akit a vizsgálat szerint ez-előtt hat-hét esztendővel ezelőtt gyilkolhattak meg. Tekintettel arra, hogy ebben a házban abban az időben Jaritzky lakott, valószínűre veszik, hogy ezt az embert is ő tette el láb alól politikai okokból. A rendőrség most ebben az irányban is bevezette a nyomozást és a vizsgálat a meggyilkolt férfi személyazonosságát igyekszik kideríteni.

Hiányt állapítottak meg az aradi pénzügyigazgatóság főpénztárába szállított pénztekercekből

Schöner Ferenc főpénztárnok három millió lej aprópénzkészlet átvizsgálását kérte a pénzügyigazgatótól — Ezideig 80—90 ezer lej a hiány — Popa Miklós pénzügyigazgató érdekes nyilatkozata

Izgalmasan érdekes ügy foglalkoztatja ma reggel óta az aradi pénzügyigazgatóság főpénztárát, amelynek vezetője, Schöner Ferenc, már hetekkel ezelőtt beadta nyugdíjazás iránti kérvényét és a napokban megkezdte rendes évi szabadságidejének tartamára Prinz Viktor pénztárnoknak átadta és az átadási aktus ma reggel kezdődött meg. Először a rendes pénztári helyiségekben levő 500 és 1000 lejes, körülbelül 700 ezer lej értékű papírpénzt, valamint másfél millió lejnyi ezüst százast és 3 millió 500 ezer lej sárga váltópénzt adta át,

azután a folyosó másik részén levő nyerges teremben felhalmozott, körülbelül 15 millió lej értékű egy- és kétféle aprópénz átadására került volna a sor.

Erről az óriási tömegű váltópénzről már többször megemlékezett az Aradi Közlöny, mert csaknem egy éven át heverték a pénzesomagok a kútnőn zárható teremben egymásra állított ötszáz ládában és a földön fekvő lepecsételt zsákokban. Schöner főpénztárnok többszöri sürgetésére Popa Gh. Miklós adminisztrátor két hónappal ezelőtt elrendelte, hogy a nyugdíjakat és a tisztviselői illetményeket ebből kell kiegyenlíteni, ami meg is történt, de a kifizetett aprópénz adó alakjában rövid idő múlva ismét visszakerült a főpénztárba. Emiatt most is tizenöt millió lej van az 1 és 2 lejes váltópénz számára berendezett külön helyiségben.

Mint emlékeztetés, a főpénztárnok már hónapok óta folyton hangoztatja, hogy az egyik nagy intézet — amely szerződéses viszonyban van a kincstárral — állandóan olyan pénztekerceket szállított be, amelyekből néhány lej mindig hiányzott. Amikor a főpénztárnok ez ellen felszólt, az említett hivatal vezetősége kijelentette, hogy igen sok falusi szatócstól kapja a milliókat tartalmazó kifogásolt pénztekerceket és ez az oka a hiánynak. Egyébként ígéretet tett arra, hogy az ő helyegzőjével ellátott papírpénz-tekercek hiányait bármikor megtéríti.

A főpénztár mai átadása alkalmával Schöner Ferenc megállapította, hogy a tizenöt millió lej aprópénz között csaknem száz olyan láda van, amely a szóbanlevő nagy intézménytől került a főpénztárba és azokban körülbelül három millió lej fekszik egy- és kétféle váltópénzben. Ezeknek papíretekercei a már fentebb említett nagy befizető intézmény bélyegzőjét viselik magukon. Schöner megállapítása szerint az „ötven lej” felírásu csomagokból

A közönség véleménye az „EMBERVASÁR” tegnapi premierjéről

A Central mozgó új filmje oly óriási érdeklődést keltett szakkörökben és a közönségnél egyaránt, hogy érdekesnek tartottuk megkérdezni néhány személyes mozgóforgató véleményét róla.

Ime a válaszok:

Hát kérem, itt már megáll az ész; ily erőt honnan vesz egy színész? — Vagy fordítva: ily izomtömeg művészi bájjával, hogy ejtethet meg?!

W. Márta.

Mondhatom, hogy ilyen filmet rég nem láttam, a gyönyörűségtől borsódzott a hátam.

K. Dezsőné.

WALLACE BEERY-t szépnek nem találom, de játéka olyan, mint egy álom és ezért őt valóban imádom.

S. Ilona.

A nyers erő s a gyermeki báj ily kontrasztját bámulni muszáj.

Dr. B. Jenő.

Jannings, Fritz Kortner és a többi nagy, WALLACE BEERY mellett hisz mind befagy, mert úgy, mint ők ez is látszik s hozzá mázsákkal labdázik.

R. Miklós.

egy-két lej, az ezer lejt kitevő csomagokból átlag 30 lej hiányzik, tehát

a három millió lej értékű csomagokban körülbelül 80—90 ezer lej a hiány.

A főpénztárnok azonnal fellügsztette a kassza átadási munkáját és jelentést tett Popa pénzügyigazgatónak, akit arra kért, hogy haladéktalanul intézkedjen a három millió lejt tartalmazó ládák pontos átvizsgálása iránt. A feltűnést keltő ügyben Schöner főpénztárnok a következő érdekes nyilatkozatot tette az Aradi Közlöny munkatársa előtt:

— Évtizedek óta működök a pénzügyi szolgálatban, de ehhez hasonló eset még nem fordult elő a prakszisomban. A már említett intézmény által befizetett aprópénz összesen két vagon súlyt tesz ki és az általam konstatalt hiány ebből körülbelül 80—90 ezer lej, amelyet az intézmény meg kell hogy térítsen. A két vagon súlyu aprópénz átvizsgálása és a hiányok legpontosabb konstataciója számításon szerint több mint egy hétig fog tartani és addig én nem kezdhetem meg szabadságomat.

Ez ügyben felkerestük Popa Miklós pénzügyi adminisztrátort, aki a következőképpen nyilatkozott az Aradi Közlönynek:

— A szóbanlevő hivatalhoz átiratot intéztünk, amelyet Doctor Vazul pénzügyi szolgálati főnök készített annakidején. Az átiratban tudomására hoztuk, hogy az általa beszolgált pénztekercekből hiányokat konstatalt a főpénztár és kértük annak megtérítését. Átiratunkra meg is kaptuk a választ, amelyben arra kérnek bennünket, hogy különítsük el az általa befizetett aprópénz-tekerceket és alkítsunk bizottságot az általa benevezendő tagokkal együtt és ez a Bizottság állapítsa meg aztán, hogy mennyi a hiány.

— Kaptát-e ígéretet a pénzügyigazgatóság a differencia megtérítésére? — kérdeztük.

— Erről nem tett említést a szóbanlevő intézmény válaszirata — felelte Popa adminisztrátor.

Veszedelemes selyemcsempész-lársaságot leplezett le az aradi rendőrség

Izgalmas hajsza egy aradi autó után a nagyváradi uccákon — Az egyik csempészt sikerült „in flagranti” elfogni

Izgalmas hajsza után a nagyváradi rendőrség elfogott egy veszedelemes selyemcsempészt. Tegnap délben az aradi rendőrségnek tudomására jutott, hogy a curtici-i határon keresztül egy nagyváradi kereskedő nagymennyiségű selymet csempészt be az országba. Az aradi rendőrség mindent megtett a csempész leleplezésére, azonban ennek sikerült egy aradi taxin Nagyváradra továbbutazni. Nyomban értesítést küldtek a nagyváradi rendőrséghez, ahol a nyomozást bevezették. Sikerült kinyomozniok, hogy az autóban egy Rottenberg nevű kereskedő volt, aki egyenesen a Városliget-uccába hajtatott és itt a sógoránál, Deutsch nagyváradi lakosnál szállt meg. Mire azonban a detektívek eddig jutottak, az autót már berakták és a taxinak csak a hüllyét találták.

A nagyváradi rendőrkvesztör intézkedésére detektívek szállták meg az uccát és figyelni kezdték a házat, ahol Rottenberget sejtették. Nem akartak behatolni, mert „in flagranti” akarták fogni a csempészt. A déli órákban valóban elő is került Rottenberg és a hóna

Aradi kapitány tragikus halála

Szívujja ölte meg Barbu Miklóst, az aradi hadkiegészítő parancsnokság kapitányát

Ma reggel tragikus módon elhunyt Barbu Miklós, a 93-as gyalogezred kapitánya, aki a várbán a hadkiegészítőnél teljesített szolgálatot. A kapitány évek óta súlyos szívbajban szenvedett és amely ma reggel 41 éves korában végzett vele.

Barbu Miklóst Aradon széles körökben ismerték. Pécskáról került Besztercebányára, ahol a vadászszázalójánál teljesített szolgálatot. Gyorsan haladt a ranglétrán, amikor szervi szívbaj támadta meg. A kapitányt ezután saját kérelmére Aradra helyezték, ahol a hadkiegészítőnél kapott beosztást. Az utóbbi időben szívbaja annyira elhatalmasodott, hogy teljesen visszavonult életet élt. Sűrűn kapott szív-ohamokat, ezért nyihenés céljából néhány heti szabadságot vett ki, amelyet testvérhugánál, Pécskán töltött. Pénteken tért vissza Aradra.

Hazajövele után költözött új lakásába, amely a Calea Romanilor 26. szám alatt volt. Tegnap este a kapitány bejött a városba és éjfél felé indult ismét haza. Nyomban szobájába ment és levetkőzött. Nemsokára rá elaludt a villany a szobájában és akkor feküdt le tisztiszolgája is. Reggel nyolc óra előtt a szolga — szokás szerint — bekopogott a kapitányhoz, azonban nem kapott választ. Egy ideig még zörgetett, majd, rosszat sejtve, kérékpárra ült és a várba ment, ahol jelentette az esetet. A várból Schwartz dr. főhadnagy ment a helyszínre és ő nyitotta ki a szoba ajtaját. Az ágyon feküdt a kapitány — holtan. Az orvos megérkezése után néhány perccel jött meg Pécskáról a kapitány testvére is. Bátorlát azonban már csak holtan láthatta viszont. Hamarosan bizottság szállt ki a várból Riscuta alezredes, ténparancsnok és Popovics őrnagy vezetésével, akik a tragikus halált jelentették a temesvári katonai ügyészségnek. Nyomban történt intézkedés a temetésre vonatkozólag is, a katonai ügyészség kiküldöttjeinek megérkezése után a holttestet nagy pompával a várba szállították, ahol a vári templomban ravatalozzák fel. Valószínűleg még a holnapi napon kikísérik egészen a Pécskai-utig, miután a testvére kívánságára Barbu Miklós kapitányt Pécskán temetik el. A tragikus haláleset híre általános részvétet keltett.

.....

alatt gyanus csomagokat cipelt. Amikor a detektívek a kereskedőhöz közeledtek, az észrevette, hogy mi készül ellene és

vad futással próbált menekülni.

A déli órákban meglehetősen forgalmas a Városliget-ucca és a járókelőket nem kissé lepte meg a mozifilmekbe illő hajsza. Rottenberg nem menekülhetett, mert

a detektívek bekerítették

és néhány perc leforgása alatt már kocsiban is ült, amely a rendőrkveszturára szállította. Rottenberg kihallgatását megkezdték és valószínűleg már a holnapi napon átadják az ügyészségnek.

CENTRAL-MOZGO: Országos premier, EM-BERVÁSÁR. A tökéletes film mintaképe, mert magában foglalja mindazt, amit a közönség egy kiváló filmtől elvár. Főszereplők: WALLACE BEERY, KAREN MORLEY, RICARDO CORTEZ.

SELECT-MOZGO: Repriz-premier, NORMA SHEARER németül beszélő világfilmje: A 24 ÉVES LEÁNY. A szellem foglya). Partnerei: CLARK GABLE, LIONEL BARRYMORE és LESLIE HOWARD. Helyárak: 7, 10 és 15 lej repülőbéllyeggel együtt.

HIREK

A »fekete márki«

(Emlékezés De Pinedo óceánrepülőre, aki szénné égett egy rossz start után)

Newyorkból jelentik: De Pinedo tábormok, a világhírű olasz rekordrepülő, szombaton hajnalban, a Newyork mellett fekvő Floyd-bennefieldi repülőtéren szerencsétlenül járt. De Pinedo utábr rekordrepülésre akart startolni s az volt a terve, hogy átrepülje az Atlanti óceánt és egészen Bagdadig repül közbelső leszállás nélkül. Ha vállalkozása sikerült volna, megdöntötte volna Codos és Rossi francia pilóták nemrégiben felállított távol-sági világrekordját. A start, eddig még fel nem derített okokból balul ütött ki s a repülőgép közvetlenül az indulás után felborult. A motor felrobbant s a gép tüzet fogott. Mielőtt még mentésre gondolni lehetett volna, a gép teljesen porráhamvadt. De Pinedo tábormoknak már csak a koromná égett holttestét találták meg a roncsok között.

Repülőnek talán nem volt a legnagyobb (bár kétségkívül a legnagyobbak közül való) Francesco de Pinedo, a fekete márki, aki most a Floyd Bennett Fielden egy tragikus startnál jutott az örök célhoz, hanem embernek mindenestre ő volt a legszínesebb, legdinamikusabb, legegységibb a legvégő modern hőszei között.

Fredetileg hajósnak volt a márki, aki kalandokat keresett az olasz flottánál. (Inkább fiatalkori kalandok voltak ezek a hajósnak élmények: szerelem Ceylonban és verkedések Shanghai-i mulatókban.) A háború fokozta, de nem elégítette ki kalandosságát és így lett repülő. A háború után Mussolininél ki kellett könyörögnie az engedélyt az első világhírű utra, amely Ausztráliába és Japánba vitte. A kaland olasz siker lett és ekkor indult a marchese a második útjára. Szardínián keresztül Afrikába repült, a „sötét kontinensen végig a nyugati partokra, onnan át az óceánon Délamerikába, majd föl a Rocky Mountains felé... „flew for adventures“, mondta, a kaland kedvéért repült, a veszedelmért és amikor beszélt, úgy élvezte ezeket a veszedelmeket, mint ahogy lírikus természetű férfiak szerelmi hódítások emlékeit élik ki még egyszer, visszagondolva elmúlt percek szépségeire.

A keselyűk... erre emlékezett a legvilágosabbban. A braziliai dsungel fölött. Jobb kezét fölemelte a márki, széles gesztusokat rajzolt a levegőben és tartott előadást a dsungelről, amely annyira más, mint az afrikai őserdők. Három rétegben nő a vegetáció: lent giz-gaz, bokrok, dudva, föllette kisebb fák, amelyeket aztán gigászi menyezetként von be az óriási ősfák zöld koronája. Felülről csak ezt a zöld színt látni, levelek zöld tengerét... felülről, a gépből, csak félni lehet, aki az ilyen dolgok nem szereti, mondta a márki, félni attól, hogy a gépnek valami baja esik és akkor le kell szállnia. Kényszerleszállás az őserdők óriásfáinak a tetején. Ahonnan élve nem lehet kikerülni, de ahol a halál irtózatossan lassu ügy. Így repültünk, mondta Pinedo — amikor a kondorkeselyűk fekete raját megláttam. Ez a legnagyobb madárfa a világon, tíz-tizenkét lábnyi is van egy ilyen légi ragadozó, ha a kifeszített szárnyai hosszát mérjük. Ez a fekete raj, ez a kíváncsi, éhes és vakmerő keselyűsereg komor és félelmetes látvány volt. Közelebb és közelebb jöttek a géphez. Nem attól féltem, — mondta Pinedo és felhajtott még egy pohár moscatellót, — hogy megtámadnak, hanem attól, hogy nekikötődnek a légcsonvarhoz, amely megsérülhet, eltörhet, amint összezuzza a madarat — és akkor nincs az a hatalom, amely megmenthetne a pusztulástól az őserdők óriásfái tetején. Furcsa versenyfutás kezdődött a keselyűk és a gép között. Felrepül a Santa Maria három ezer lábnyira, azután hirtelen le és előre, valami őriítő sebességgel. Az egyik keselyűraj eltűnt, de nyomában felbukkant a második, a harmadik, — a felhők mögül, az őserdőtől, feltűnt és keringett a gép körül, mint kísérteties hirnökei a pusztulásnak.

És a trópusi vihar, az ekvinokciális tornádó, a mely ott érte az Atlantic fölött. Kigyúlt az arca a fekete márkinak, amikor órákon át magyarázta a hurricanet, ezt a vízőnyszerű esőt... „egy dühödő Isten bombázott bennünket égi tüzéséggel“ — mondta a márki. „Harminc-negyven lábnyira vágott le bennünket a szélvész, néha egészen közel a hullámokhoz, amelyek olyanok voltak az éjszakában, mint a vitorlások roncsainak kiálló árbocai... Nem volt ez repülés, hanem tehetetlen vergődés a viharral. Nem lehetett harcolni, védekezni, tervezni, okosnak lenni. Semmit sem lehetett, csak ülni és várni a nagy találkozást — az őreggel. A kaszával, I mean... Hanem azért szép volt. Remek. Sose lesz többé ilyen éjszakám...“

A halállal flörtölt a fekete márki. A halállal, a mely végül megunt a cicázást és kariaiba zárta egy óvatlan pillanatban...

— **IDÓPROGNÓZIS.** Északi szél, esők inkább csak nyugaton. A hőmérséklet nem változik lényegesen.

— **Uralkodók találkozója Londonban.** Az Exchange Telegraph szófiai jelentése szerint Sándor jugoszláv király európai útja során Londonba is ellátogat, ahol Boris bolgár királlyal találkozik.

— **Tanácskozások Konopon.** Kedden délelőtt dr. Lázár Ágoston, Aradvármege prefektusa és dr. Botioc Elek polgármester kitarttak Konopra, ahol tanácskozást folytattak dr. Pop C. István kamarai elnökkel és Birtolon Aurel képviselővel. Birtolon képviselő ma Bucurestibe érkezik s elutazása előtt meg akarta tárgyalni a megye és a város elintézésre váró ügyeit a vezetőkkel. A tanácskozásban részt vett dr. Pop C. István is, aki már teljesen felgyógyult s rövidesen ismét megkezdheti tevékenységét. Dr. Lázár és dr. Botioc az esti órákban térnek vissza Aradra.

— **Az aradi állami főpénztár csak délelőtt 8—11 között tart hivatalos órákat.** A pénzügyi palotában levő főpénztár értesíti Aradváros lakosságát, hogy máától kezdve szigorúan kénytelen ragaszkodni a délelőtt 8—11 közötti hivatalos órák betartásához, tehát 11 óra után sem befizetést nem fogad el, sem kiízetést nem végez. A hivatalos órán túl jelentkezők ezirányú panaszait a pénzügyi adminisztrátor el fogja utasítani.

— **Diktatura készül Japánban.** Tokióból jelentik: A japán kormány ma minisztertanácsra ült össze, amelyen a nagyvezérkar és az admirálisok képviselői is résztvettek. A kormány tagjainak nagyrésze a nemzeti diktatúrát ajánlotta, amely ellen egyedül Tokohusi pénzügyminiszter foglalt határozottan állást. A kormány átszervezése a közeljövőben megtörténik és ennek során nemcsak a pénzügyminiszter, de Usida külügyminiszter is távozik a kormányból.

Jóindulatu kérdés

- Nem találd, hogy ebben a kalapban 10 évvel fiatalabbnak látszom?
- Hány éves is vagy te tulajdonképpen?
- Huszonnyolc.
- Kalapban, vagy anélkül?

— **Októberben lesz a Zeletzky-ügy felelővitéli tárgyalása.** Bucurestiből jelentik: A bucuresti-i legfelsőbb katonai törvényszék a Zeletzky-ügy felelővitéli tárgyalásának időpontját október 20—22-re tűzte ki. Védők ezuttal is Radu Rosetti és Vasili-Cluj lesznek.

H. TEJRE SZOKSÉGE VAN, azt szerezz be a „Szin-házi falatozó“-ban, ahol minden nap: reggel és este 8 órakor friss uradalmi tej kapható. — Ugyiszintén Joghurt, aludtjel, lapte batut. — Jégbe hűtött dinnye. 8 70

Tulajdonos: **LOVAS,** színház hátsó bejáratával szemben.

— **Házastársak perlekedése az aradi rendőrség előtt.** Ma délelőtt Grubner József volt kereskedő feljelentést tett felesége, született Klein Erzsébet ellen. A feljelentés szerint Grubner hetekkel ezelőtti üzleti ügyekben Bucurestibe utazott. Hetven éves édesanyja és felesége maradtak a lakásban és amikor visszatért, a lakást teljesen üresen találta. Édesanyja elmondta, hogy távolléte alatt felesége elvitte az összes butorokat, sőt Grubner ruhámenüit is magához akarta venni és ezt csak nagy nehézségek árán sikerült megakadályozni. A feljelentésében Grubner igazolta, hogy a butorokat a felesége jogtalanul vette el, miután azokat édesanyja közel 100 ezer lejért vásárolta és az ő nevében szerepel még ma is. A rendőrség az eljárást megindította az asszony ellen.

— **Nagy tűz pusztított a közeli Szentanna községben.** Cséplés közben, vigyázatlanság következtében, tűz keletkezett Oster Ferenc gazdálkodó cséplőgépénél és a lángok csakhamar elborították az egész cséplőgarnitúrát. A lakosság csak nagynehezen tudta a tüzet lokalizálni, úgy, hogy a szomszédos gazdálkodók gabonáját sikerült megmenteni. A kár így is meghaladja az 50 ezer lejt.

— **NYOLC MÉTER HOSSZU CÁPÁT FOGTAK AZ ÉSZAKI TENGEBEN.** Cuxhavenből jelentik: Az Cella nevű halászgőzös legutóbbi cirkálásáról a világ legnagyobb cápáját hozta ide. A cápa hossza 8 méter 15 centiméter, súlya 7500 font. Magának a májnak terjedelme 20 hektoliter. A cápa maga is ritkaság az európai vizeken, ekkora cápa fogására pedig a legöregebb halászok sem tudnak emlékezni.

Varró- és szabászati kurzusomat

urleányok és asszonyok részére szep-
tember 15-től megkezdem. 3-82

RÉVÉSZ MAGDA, volt Széchenyi-u. 7.

— **Zerkovitz Béla gyásza.** Budapestről jelentik: Sulyos csapás érte Zerkovitz Béla világhírű magyar zeneszerzőt. Fivére dr. Zerkovitz Imre budapesti ügyvéd 66 éves korában elhunyt. Temetése ma délben fél 1 órakor ment végbe nagy részvét mellett a farkasréti temető halottasházából. Az elhunytat kiterjedt és előkelő rokonság gyászolja. A család iránt Budapesten őszinte részvét nyilvánult meg.

— **Az osztálysorsjáték mai huzásának eredményei.** Bucurestiből jelentik: Az osztálysorsjáték kedd délelőtti huzásán a következő főbb nyereményeket huzzták ki: Harminc-ezer lejt nyertek: 21392, 46844. Huszezer lejt nyertek: 44881, 62332, 44096. Tizenötezer lejt nyertek: 17040, 50831, 38249, 53415, 16992, 36292, 31614.

— **NEGYVENHÁROM MILLIÓ RÁDIÓ-ELŐFIZETŐJE VAN A VILÁGNAK.** Érdekes statisztikai kimutatást közöltek a minan a berlini tizedik jubliáris rádiókiallítás alkalmából. A statisztikai adatok szerint az egész földkerekségen összesen 42,900.700 rádióelőfizető van. Ezer emberre ezek szerint mindössze 21 rádió esik. Még sokkal érdekesebb a kimutatás egyes világrészek szerinti felosztása, amelyből kiderül, hogy a legtöbb rádióhallgató, számszerint 21 millió, Európában él. Ezt követik az északamerikaiak 17,600.000 hallgatóval, Ázsiában a legkevesebb a rádióhallgatók száma. Az európai államok közül Dániában él a legtöbb rádiós. A kis északi államban ezer lakosra 150 rádió esik. Ezt követi Anglia, majd Németország és Franciaország. Magyarország, ahol összesen 322.000 a rádióelőfizetők száma, aránylag szép teljesítménnyel a tizenegyedik helyet foglalja el a rádiós nemzetek európai táborában.

— **Ellitették a kerékpártolvaj volt aradi tisztviselőt.** Az aradi törvényszék Mager-Circulescu-tanácsa kedden vont felelősségre Gafencu János volt vasuti hivatalnokot, aki a szenvedés kálváriáját járta végig attól a pillanattól kezdve, amikor Ploestiben jegyhamisításon tetten érték és amíg, mint közönséges kerékpártolvaj, az aradi törvényszék ítélőtanácsa elé került. Gafencu részletesen elmondta a bíróság előtt, hogy vasuti jegyhamisításért egy évi fogházra ítéltek Ploestiben. Amikor büntetését kitöltötte, Aradra toloncolták, mert aradmegyei illetőségű. Itten munkát keresett, de nem kapott. A szenvedések és nélkülözések hosszú hetei után határozta el magát csak arra, hogy lopni fog. Őt kerékpárt lopott el, amelyeket olcsón tudott csak eladni. Az aradi törvényszék, miután sok enyhítő körülményt látott fennforogni, hat hónapi fogházra ítélte a volt vasuti tisztviselőt, akinek büntetéséből két hónapot kitöltöttek vett.

Ha szereti a FERMENT-ECETTEL egészségét, Kapható mindenttt.

— **Holttest a gyoroki vasuti pályán.** A gyoroki csendőrkirendeltség jelentette az aradi csendőrszárnyparancsnokságnak, hogy a község közelében lévő 417-es számú őrtáznál, a sineken egy borzalmasan megcsonkított holttestet találtak. A bevezetett nyomozás során megállapítást nyert, hogy az áldozat Suh János 29 éves Banatul Vechiu községbeli lakossal azonos, akit az Arad-Brád között közlekedő személyvonat gázolt halálra. A vizsgálat során az is kiderült, hogy nem véletlen szerencsétlenségről, hanem öngyilkosságról van szó.

Minden csal

Grafiologus (kliense tenverét vizsgálva):
Még a természet is csal! Magának már karácsonykor meg kellett volna hálnia!

— **A pénzügyigazgatóság figyelmezteti az aradi gépiármű tulajdonosokat,** hogy akik ideiglenesen kivonják kocsijukat a forgalomból, azok adják be a permis fiscal (pénzügyi jogalmi engedélyt), mert arról nyugtát ad az illetékes pénzügyi rezort. Tudniillik a nyugta keltétől számított hónap első napjától törölhető a permis fiscal. Ha újból forgalomba helyezik az autót, akkor az említett nyugta felmutatása ellenében visszakapja a tulajdonos a permis fiscal. Ez alkalommal újból közöljük, hogy az autódó negyedévenként előre fizetendő, mert különben a hátralékos adó háromszorosát inkasszálja a pénzügyigazgatóság.

Nemzetközi egyetemi olimpiász Torinóban

Az olimpiász eredményei

Torinóból jelentik: A nemzetközi egyetemi olimpiai küzdelmek kedden a következő eredményekkel fejeződtek be: 500 méteres gyorsúszás: Első Bourne (Kanada), második Csik (Magyarország), harmadik Vannie (Magyarország). Háromszor 50 méteres staféta: 1. Magyarország csapata (Hild, Bicskey, Székely). Idő 1.37.5. 2. Németország 1.41 idővel. 3. Olaszország. 1500 méteres gyorsúszás: 1. Lengyel (Magyarország) 21.2 idővel. 2. Becigalujs (Olaszország). 200 méteres mellúszás: 1. Hild (Magyarország) 3.00.6 idővel. 2. Abelles (Csehország) 3.01.1. 3. Lengvári (Magyarország). 50 méteres női gyorsúszás: 1. Blonfeaux (Franciaország) 34 másodp. 2. Schully (Olaszország) 36.4. Párbaj-törben Franciaország 11 és fél arányban 4 és fél ellenében legyőzte Magyarországot. Olaszország 16:0 arányban győzte le Csehországot a párbajtörvívásban. Labdarúgásban Magyarország Lettországot 7:0 (2:0) arányban legyőzte. Kosárlabda: Lettország—Esztország 29:25.

— **Merénylet készült a londoni rendőrfőnök ellen.** Londonból jelentik: A rendőrség egy razzia alkalmával kiderítette, hogy merénylet készült Trenchard rendőrfőnök ellen, aki a rendőrlégénység körében is nagy ellenszenvet kellett irgalmatlan rendszabályaival. Az összeesküvésbe a Daily Express közlése szerint rendőrök is be voltak avatva, több letartóztatás történt.

— **Lezuhant egy szovjet hadiroplógép.** Moszkvából jelentik: A főváros közelében kedden bombavető repülőgép emelkedett a magasba, amely a légügyi minisztérium több magasrangú hivatalnokát vitte próbautazásra. A géppel utaztak Bakanov és Golchman légügyi biztosok, Gorgulov repülőgép-igazgató, Szacsen szovjet külügyi hivatalnok és négy utas. A bombavető repülőgép lezuhant és az összes utasok szörnyethaltak.

A szezon legszebb énekes filmje:

A három törvénye

— **Meghalt a budapesti első kabaré alapítója.** Budapestről jelentik: A régi Budapest egy ismert, jellegzetes alakja: Riebner Miksa költözött el ma az élők sorából. Riebner volt az, aki Budapest éjszakai életét megteremtette. Ő volt valamikor a Fővárosi Orfeum igazgatója és alapította Budapest első kabaréját, a Pavillon Mascotte -ot. Riebner Miksa már évekkal ezelőtt Balassagyarmatra vonult vissza, ahol nagy szegénységben, szinte nyomorban élt. Ma agyvérzést kapott, orvosai tanácsára autót Budapestre szállítottak, de utközben kiszendvedt.

— **Életfogytiglani fegyház egy kecskeméti rablógylkosnak.** Kecskemétről jelentik: Borzalmas rablógylkosság ügyében hozott ma ítéletet a kecskeméti törvényszék. Még az elmúlt évben történt, hogy Pintér József 26 éves napszámos, Izsákon börtört követett el Tóth János házában. A betörtöt „munka” közben Tóthék 13 éves kislánya, Pózsika megzavarta. Az elvetemedett ember először megverte a kisleányt, majd pedig elvágta annak nyakát és a lopott holmikkal elmenekült. A törvényszék Pintér Józsefet szándékos emberölés és rablás bűntettében büntösként mondotta ki és ezért életfogytiglani fegyházra ítélte.

— **Ötven iskolagazgató látogatása az aradi Mezőgazdasági Kamarában.** Az aradi Mezőgazdasági Kamarában kedden délelőtt szép ünnepség folyt le. A földmivelésügyi és közoktatásügyi minisztérium a ménesi vincellérszékében mezőgazdasági szakoktató tanfolyamot rendezett Arad megye, Hunyad, Bihar, Caras, Severin, Satumare és Temes vármegyék ötven elemi iskolájának igazgatói számára, akiket a fenti minisztériumok és a Mezőgazdasági Kamara speciális szakoktatói képeztek ki. A tanfolyam husz napig tartott és szeptember 5-ikén ünnepélyes keretek között fejeződött be. Az ötven elemi iskolai igazgató a szakoktatókkal együtt, a délelőtt folyamán látogatást tett az aradi Mezőgazdasági Kamarában, amelynek laboratóriumát és felszerelését megtekintették. Popescu Miklós, a kamara igazgatója, meleg szavakkal üdvözölte a vendégeket, akiket több órán át kalauzolt ebben a mintaszerű mezőgazdasági intézményben.

— **Egyetemi sztrájk készül Ausztriában.** Bécsből jelentik: A Dollfuss-kormány a közelmúltban tudvalevően erőlyes intézkedéseket tett a német birodalmi irányban mozgó Deutsche Studentenschaft működése ellen. A diákságnak idetartozó része, amely kétségkívül túlnyomó többsége az osztrák főiskolákon tanuló hallgatósnak, most mozgalmat indított, amely arra irányul, hogy az egyetemi tanárok vállaljanak szolidaritást a diáksággal és amennyiben a kormány nem hajlandó visszavonni az egyetemek autonómiája, valamint a diákság szervezkedése ellen kiadott intézkedéseit, akkor a tanárok szüntessék meg előadásukat. Ezt a kérésüket a diákok a bécsi egyetem rektorához, Othenio Abelhez intézett levelükben fejtik ki, Bécsben most nagy érdeklődéssel várják, sor kerül-e erre az egyetemi sztrájkra a kormányval szemben.

— **Véres összeütközés két tót falu lakosa és a csendőrök között.** Pozsonyból jelentik: A bars megyei Nagyugrácon, valamint Oszlány községben véres összeütközésre került a sor a csendőrség és a tót néppárt között. Nagyugrácon a tót néppárt gyűlést hirdetett, amelyet a hatóság azonban betiltott. Engedély nélkül megtartották a nagygyűlést, huszonöt község csendőrségét összpontosították a községben és amikor a gyűlésen résztvevő nagyszámú tömeg nem oszlott szét, a csendőrség a tömeg közé nyomult és fegyverét használta. Két ember megsebesült, köztük dr. Tise volt miniszter. Tíz embert letartóztattak.

— **Súlyos vasuti szerencsétlenség Franciaországban.** St. Briexből jelentik: Egy személyvonat összeütközött egy sinautóval, melynek utasai közül hatan azonnal meghaltak, tizenkilenc utast súlyos sebesülésekkel kórházba szállították, akik közül többen az állapota életveszélyes.

— **BELEHALT A LÉGYCIPÉSBÉ EGY KISFIU.** Budapestről jelentik: A Szent István-kórházban vasárnap este Tóth Ferenc 11 éves tanuló egy légycipés következtében beállott vérmérgezésben meghalt. A kislányt szüleinek Cinkotai-ut 6. számú házában levő lakásán egy légy az arcán három nap előtt megcsípte. A csípés helyén az arca dagadni kezdett, magas láz lépett fel, megállapították, hogy vérmérgezést kapott. Kórházba szállították, ahol vasárnap meghalt.

— **Kiesett a vonatból egy jugoszláv képviselő.** Belgrádból jelentik: Kandics Jovicza parlamenti képviselő, Belgrádban felszállt a gyorsvonatra azzal a szándékkal, hogy Vradenovára utazik. Amikor a gyorsvonat Ripajnice felé közeledett, a képviselő a félreeső helyre akart menni, de rossz ajtót nyitott ki és kiesett a vonatból. Holttestét nem messze Ripejnice állomástól megtalálták. A vizsgálat megindult.

A sejk: Don Josó Molyca

A fehér asszony: Carmen Larabelli

— **Emlékmű-leleplezés Nagyhalomgyon.** Az 1919-iki nagyhalomgyi harcok emlékére néhány évvel ezelőtt, 1929-ben díszes emlékművet állítottak fel Nagyhalomgyon. Ennek a monumentális emlékműnek a leleplezése azonban különböző okok miatt, állandóan halasztást szenvedett és ez az ünnepélyes aktus a mai napig még nem történt meg. A „Cultul Eroilor” aradi egyesület most elhatározta, hogy a fent említett emlékoszlopot ünnepélyes keretek között szeptember 10-ikén, vasárnap délelőtt 11 órakor leplezik le. Ebből az alkalomból dr. Comsa Gengely görög keleti püspök is Nagyhalomgyra érkezik, hogy részt vegyen az ünnepségen. Az idő rövidségére való tekintettel, a rendezőségnek nem áll módjában külön meghívókat kibocsájtani és ezért ezúton hívja meg az érdeklődőket a nagyhalomgyi leleplezésre. A résztvevők jól teszik, ha ebbeli szándékukat levelezőlapon jelentik be Bogdan Stefan nagyhalomgyi esperesnek. Az aradiak részére a legalkalmasabb, ha a szeptember 9-ikén, szombaton délután 4 órakor induló vonattal utaznak Nagyhalomgyra.

— **A Gutenberg-dalkör vezetősége értesíti a férfiak tagjait,** hogy a jubileumi hangverseny számainak betanulását holnap, csütörtök este megkezdik, miért is a dalórán teljes számban való megjelenést kér a vezetőség.

A Goldschmidt-bank verspályázata

Hogy elnyerje a sors kegyét,
Goldschmidt-nál vegye sorsjegyét!
(Szabó Ferenc.)

Fortuna is csak úgy szeret,
Ha Goldschmidt-tól van sorsjegyed.
(Emmer Sándor.)

Bort, sorsjegyet, ha Goldschmidt-nál veszel,
Jót iszol és szerencsés leszel.
(Schauer Hugó.)

URANIA HANGOS MOZGÓSZÍNHÁZ
TERMÉSZETES HŰVŐS TEREZEM.

MA, SZERDAN 5, 8 és 10 órakor:
Nagy sport attrakció a hőmezők birodalmából

VIHAR A MONTBLANC FELETT
A főszerepben:
Lent Riefensthal, a ski világbajnok
Ernst Udet, repülő bajnok
Sepp Rist, aki bajnok.

Délután 8 órakor Matiné 6—10 lei.
Szívek királynője
Alpar Gitta — Max Hansen.

Holnap, csütörtökön 8 órakor MATINÉ:
Öfensége a szerelem
Nagy Kató — Otto Walburg — Halmay Tibor.

MAI HELYARAK 9 órakor: 6.— és 10.— L.
5 órától: 10.— 13.— és 15.— L.

Jegyelvétel este 9 óráig: Menczer dohánytársaság, Str. Alexandri (Salac-u.) sarok.

— **Dr. Olariu hazaérkezve,** újból megkezdte rendeléseit lakásán, Str. Baritiu 9.

— **Rendőri hírek.** Ma előállították az aradi rendőrségre Sandics Elena 22 éves buteni cselédeleányt, akit a buteni csendőrség már régebbi idő óta köröz. Átkísérték a csendőrségre. — Kiss Iona budapesti születésű cselédeleányt ma előállították, mert Caciula Sofie Georghe-uca 10. szám alatti lakásáról különféle holmit lopott el. Az ügyészségre kísérték át. — Gelb Pál 61 éves férfit előállították a rendőrségre, mert Durlea Elena Str. Petru Rares 52. szám alatti lakásáról különböző értékeket lopott. — Juhenyek István Str. Cosbuc feljelentést tett Biró József ellen, aki Aradon a Str. Episcopul Radu uca 9. szám alatt lakik. A feljelentés szerint Biró megtámadta és bántalmazta Juhenyeket. — Leucutia Leontin feljelentést tett ismeretlen tettesek ellen, akik egy cukrászdában ellopták asztaláról retiküljét, amelyben fontos okmányokat és egy értékes gobelint őrzött. — Kiss Mihályné Str. Cleopatra 22. szám alatti lakos feljelentette Mortura Jánosné könnyű testiértés címén. Az ügyekben az aradi rendőrség megindította a nyomozást.

— **Tamási Áron: „Abel a rengetegben.”** A szerző legsikerültebb, legszékelvebb regénye. Most könyvnap kiadásban, gyönyörű kiállításban, egész vászonkötésben 112 lej Lepagenál: Kolozsvár. Kérjen könyvnap jegyzéket.

— **Héber kurzust állítanak fel az aradi cionista ifjusági szervezetek,** felnöttek számára, szeptember 15-től. Jelentkezni lehet szeptember 12-ig, délután fél 3—5 között, Str. Romanului (Zrinyi-uca) 6. szám alatti titkársági hivatalban.

— **Balla Frigyes festőiskolája** szeptember elsején ismét megnyitott. Diákok rajzkorreptálását szakszerűen eszközlik. Rendkívül olcsó tandíj. Jelentkezések naponta délelőtt 10—12. délután 5—7-ig. Arad, Strada 29. Decembrie (Hasszinger-uca) 4. szám.

Premier Aradon legközelebb:

az Urániában.

— **Huszonötezer szerelmes ember.** Képzelnék el huszonötezer szerelmes embert egy tömegben, akik mind boldogságra áhítoznak és akik mind azt kérdezik, hogy vajon szerencsésen választottak-e. De képzelnék el nyolcezer csalódott tőt és férfit!.. Harminchárom ember kért lelki tanácsot a legutóbbi időben Tolnai Világlapjától, de sokkal több azoknak a száma, akik különféle kérdésekkel bizalommal fordulnak az ismert laphoz. A tanácsot nagy serege mind tanácsot, utbaigazítást kap Tolnai Világlapjától, amely 35 év óta minden magyar család hűséges barátja.

— **Az ezermester színész.** Vannak emberek, akik valóságos ezermesterek. Ezek közül a legsokoldalúbb egy pesti színész, akiről rendkívül érdekes cikket közöl a Délbáb új száma. A népszerű képeslapban ezenkívül számtalan cikket, közel száz pompás képet, egyfelvonásos színjáratot, folytatásos regényt, kiváló budapesti és külföldi rádióműsorokat, slágerszövegeket, filmrovatot, rejtvenyeket és még sok érdekességet talál az olvasó. Egyes szám ára Romániában 5 lej.

— **Kicsérték a feleségét.** Az alábbi történet színhelye nem Amerika, de még csak nem is Páris, Budapesten esett meg egy banktisztviselővel, hogy kicsérték a feleségét. Amikor reggel gyantlanul elment, még semmit sem sejtett és amikor délután hazaérkezett és a lakásba lépett, tárgult szemekkel nézett arra az asszonyra, aki otthonában fogadta. Nem ismert a feleségére. Kiderült, hogy az asszony előfizetett a Párisi Divatra és a népszerű divatlap szabásmintája után csinálta meg új toalettijét és egy kis fekete álarcot tett fel. Ebben a pompás ruhában olyan volt, mintha kicsérték volna.

SPORT KÖZLÖNY

Franciaországba akarják vinni a »csoda-csapat« két legjobb tagját

Hétszázezer néző Angliában. — Sport-világhíradó

Bécsből jelentik: Az osztrák futballszövetség legutóbbi ülésén határozatot hozott, mely szerint minden olyan játékos, aki külföldi menedzserrel akar tárgyalni szerződés céljából és minden olyan egyesület, aki külföldre való játékoseladás céljából óhajt tárgyalásokat folytatni, ezt köteles előzőleg bejelenteni a szövetségnek. Indokolt esetekben a szövetségnek joga van ellenőrző felügyeletet gyakorolni a tárgyalásokon. Ennek a határozatnak érdekes okai vannak. A párisi Racing Club sikerét, amelynek — mint ismeretes — sikerült leszerződtenie Hident, a csodakapust, nyilván több francia egyesület megirigyelte és jelenleg egy sereg francia menedzser tartózkodik Bécsben, akik mind játékosokat akarnak vásárolni. A franciák állítólag „kész listával” jöttek és a legnagyobb titokban tárgyaltak, senki sem tudta pontosan, kivel, de beavatott körökben azt híresztelik, hogy elsősorban Sindelart, a „bécsi iskola” professzorát és Bindert, a Rapid mult szezonban feltűnt gólkirályát szeretnék elszipkázni. Ennek hírére, az osztrák sportlapok koncentrikus támadást intéztek a „sötétben dolgozó” szipkázók ellen és erélyes lépéseket követeltek a szövetségtől, amely végül kénytelen volt engedni a sorozatos támadásoknak és meghozta a fentemlített határozatot. Megjegyzendő, hogy a lapok ezt a határozatot nem tartják kielégítőnek és most azt követelik, hogy a szövetség egyelőre ne engedélyezzen semmiféle játékos-átgazolást a külföldnek.

Hiden után Sindelar elvesztése olyan csapás lenne, amit még a „Wundermannschaft” is csak nehezen tudna kihegyezni és ezért érthető a bécsi sportsajtó izgalma, viszont mégis

Hatalmas gólarányú győzelmet aratott a NAC

A NAC franciaországi turája során, Montreauxban meccselt és a szombati összecsapás alkalmával hatalmas fölényben játszva, az 1:2-es féldő eredménye ellenére is, 7:2 arányban győzött. Másnap, vasárnap Lilleben az FC Lille csapatával 2:2 (2:2) arányú döntetlen eredményt ért el. A váradiaik góljain Rónai és Kocsis osztozkodtak, míg a helyi csapat mindkét gólját a most Lillebe szerződött miskolci Simonyi szerezte, akinek debütje fényesen sikerült.

O A lengyel futballvezér tragikus halála. Varsóban Cetnarowsky dr., a lengyel futballszövetség elnöke, a vasárnapi mérkőzésen annyira felizgatta magát, hogy elájult. Azonnal a szanatóriumba szállították, de már segíteni nem tudtak rajta és a kórházi ágyon, anélkül, hogy magához tért volna, kiszenvedett.

O Vasárnap a bucaresti-i Unirea-Tricolor szerepel Aradon. Vasárnap, a Nemzeti Bajnoki mérkőzések kapcsán, a bucaresti-i Unirea-Tricolor játszik Aradon és méri össze erejét a Gloria-CFR csapatával. Az A. csoport két csapatának küzdelme érdekesnek ígérkezik.

O Ismét győzött a Sebisana. A borossebesi Sebisana Ternován vendégszerepelt, ahol Ternova és Silingia legjobbjából összeállított kombinált volt az ellenfele. A vendég csapat Vesa (3), Kovács és Zadrazil góljaival, Iecuteanu gólja ellen 5:1 arányú győzelmet aratott.

O Győzött a váradí CFR Craiován. A nagyváradí CFR Craiován 2:1 (1:0) arányú győzelmet aratott a Generala ellen.

O Huszas keret a svájciak ellen. Nadas Ödön szövetségi kapitány, a svájciak ellen huszas keretet jelölt ki. A keret tagjaiból összeállított csapat szerdán a Lengyelországba utazó amatőr válogatott ellen meccsel. A magyar válogatott csapat összetétele: Hada—Szemere, Biró—Szalay, Kalmár, Korányi—Fenyvesi, Cseh, Sárosi, Toldi, Titkos.

kérdés marad, szabad és tanácsos-e annyira korlátozni a játékosok egyéni szabadságát, ami teljes elkedvetlenedést és az ambíció elvesztését vonhatja maga után.

Az Ausztria—Ambrosiana-mérkőzésről azal egyidejűleg a kedvelt osztrák rádióspeaker: Schmieger professzor konferanszát akarta továbbítani a Ravag. Mikor ezt a vasárnap Bécsben bajnoki mérkőzéseket játszó egyesületek megtudták, azonnal küldöttséget menesztettek a szövetséghez és a rádióeladás betiltását követelték, különben veszélyeztetve látták az egész vasárnapi bevételt. Minden joggal fel lehetett ugyanis tételezni, hogy a közönség legnagyobb része milánói útközetre kíváncsi és azt lakásán vagy a kávéházakban hallgatja végig, ahelyett, hogy kimenne a pályákra. A szövetség engedett az indokolt kérésnek és intézkedett a Ravag-nál, hogy Schmieger beszámolóját először gramofonlemezre vegyék fel és csak este hét órakor továbbítsák. Így is történt.

Az osztrák liga multheti megnyitó mérkőzéseit összesen 40.000 főnyi közönség nézte végig, ami bécsi viszonylatban nem túl magas szám. Ezzel kapcsolatban érdekes megemlíteni, hogy ugyancsak a mult héten voltak Angliában az első őszi ligamérkőzések, amelyeknek összesen 700.000 főnyi közönségük volt. Legtöbben az Arsenal—Birmingham (1:1) küzdelmet nézték végig, ahol 65.000 fizető néző volt. Az Everton—West Bromwich Albion-mérkőzésen nagy ünneplésben részesítették Dixie Dant, az Everton híres középcsatárát, aki ezen a mérkőzésen jubilált mint gólkirály, háromszázadik góljával.

O Bombaformában az UTE vízipóló csapata. Az újpestiek vízipóló csapata Franciaországban turázik, ahol Toulouseban 16:0, Perpignanban 21:0, Marseilleben 11:1 és Nizzában 8:1 arányban győzött, tehát 56 adott góllal szemben, mindössze kettőt kapott.

Barabás Béla dr. intervenciójára a városvezetőség elhalasztotta döntését a magyar színigazgató kiválasztásának kérdésében

Velcsov Géza dr. magyar alpolgármester tájékoztatja a város magyar társadalmi bizottságát az eddigi ajánlkozásokról

Amint az Aradi Közlöny legutóbbi számában hírül adtuk, Botioc Elek dr. polgármester a város állandó választmányát kedden délelőtt ülésre hívta össze, hogy az aradi színház bérletiügyével foglalkozzék. A kora délelőtti órákban azonban Barabás Béla dr. a Magyar Párt aradi tagozatának elnöke, az aradi magyarság vezére felkereste Botioc Elek dr. polgármester távollétében Velcsov Géza dr. polgármester-helyettesét, akit arra kért, hogy

a város állandó választmánya halassza el ülését a szerdai napra, miután az aradi színházlátogató közönség sorából alakult huszonegyes bizottság kedden este ülést tart.

Ez a bizottság a legnagyobb alaposággal és részletességgel foglalkozik majd az aradi magyar színjátszás kérdésével és minden valószínűség szerint állást foglal a személyi kérdésben is. A huszonegyes bizottság megbízottai a város állandó választmányának összeülése előtt

közölni kívánják a város vezetőségével határozatukat.

Ez a határozat egyaránt kiter a művészi, az adminisztratív kérdésekre, mint a színigazgató személyére vonatkozólag is. Az aradi magyar

Románia uszóbajnokságai

Bucurestiből jelentik: Vasárnap kezdődött meg a háromnapos uszóbajnoki küzdelem. Az első napon 3 országos rekord is született. Eredmények:

200 m. hölgy mellúszás. Bajnok: Daróczy (MSE) 3 perc 50.8 mp. — 200 m. gyorsúszás, sen. Bajnok: Ziegler (U). 2 perc 47.2 másodp. — 100 m. hátúszás, lányok. Bajnok: Radó Klári (MSE) 1 perc 50 másodperc. — 50 m. junior gyorsúszás. Bajnok Fülöp (Ilsa) 30.2 mp. Országos rekord. — 100 m. mellúszás sen. Bajnok: Hariescu (Sportul Stud.) 1 perc 26.7 másodperc. — 100 m. női gyorsúszás. Bajnok: Izsák Lilly (MSE). 1 perc 25.5 másodperc. Rekord. — 100 m. hátúszás junior. Bajnok: Chieff (MSE). 1 perc 26.2 másodperc. — 50 m. gyorsúszás, lányok. Bajnok: Sallay (Ilsa). 39.8 másodperc. — 400 m. gyorsúszás sen. Bajnok: Ziegler (U). 6 perc 03.8 másodperc. — 4-szer 50 m. junior staféta: CFR Temesvár. 2 perc 21.8 másodperc. — 3-szor 100 m. vegyes staféta: sen. Sportul Stud. 4 perc 03.4 mp. — 4-szer 50 m. lányok stafétája: MSE 3 perc 04.2 másodperc.

O Zágrábban éjjeli meccset játszik a magyar profiválogatott. Szeptember 14-ikén a magyar profiválogatott Zágrábban éjjeli mérkőzés keretében játszik a városi válogatottal.

O Jackson is francia csapatba kerül. A francia futbalcsapatok Európa minden országából szedik össze játékosait. Legújabbán a Huddersfield és Chelsea volt híres skót csatárát, Alex Jacksont akarja az északfranciaországi Roubaix csapata szerződtenni.

O Lelépte a magyar vízipóló válogatott az angolokat. Torinóból jelentik: A magyar és az angol vízipóló válogatottak összecsapása a magyar csapat 17:0 (7:0) arányú győzelmével végződött.

O Magyar uszók sikere. A torinói főiskolai világbajnokságon, 400 méteren Lengyel második, Szabados harmadik lett. Hódgy a harmadik helyet foglalja el a műugrásban.

O „Nurmi nem akart győzni”. A finn csodafutó lemondott arról, hogy Ladoumegue-gel mérkőzzön az év folyamán s egyelőre Lehtinen-nel folytat sorozatos küzdelmeket. Lehtinen legutóbbi győzelme után Iso Hollo, aki a két csodafutó után harmadiknak érkezett be, határozottan állította, hogy érzése szerint Nurmi nem akarta legyőzni honfitársát, így akar utódot nevelni maga helyett.

színházi közönség szerdán közölni fogja a város vezetőségével, hogy a pályázók közül

kit talál a legalkalmasabbnak és legméltóbbnak az aradi színigazgató szerepére.

Barabás Béla dr. ezért arra kérte a polgármester-helyettesét, hogy az állandó választmány ülését halassza el. Az alpolgármester a kérést teljesítette is és a permanens-bizottság ülését

szerda délelőttre halasztotta.

Barabás Béla dr. ezután Velcsov Géza dr. polgármester-helyettesét arra kérte, hogy tájékozzódjék a legpontosabban, kik nyújtották be pályázati kérvényeiket a városhoz, hogy kedden délután részletes jelentést tehessen a színházvédő bizottságnak. Barabás Béla dr. azt a nézetét is kifejezésre juttatta az alpolgármester előtt, hogy

Aradnak érintkezésbe kellene lépnie Temesvár város vezetőségével.

hogy megteremtsek a két város színházi kapcsolatát, tekintettel arra, hogy sem Temesvár, sem Arad nem bírják el egyedül a színházi szezon terheit. A permanens-bizottság szerdai ülésén Velcsov dr. meg is teszi erre vonatkozó előterjesztését.

Nagymennyiségű perzsa és Breitschwanz-csikó érkezett
Neuländer szücshez: FISCHER ELIZ-palota. ☉ Olosó árak! 8129

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

Auboin közvetít a transzferproblémában Románia és a külföldi hitelezők között

Titulescunak sikerült tárgyalásra bírni az érdekelteket — Megkezdődtek a párisi tárgyalások

Bucurestiből jelentik: Kedvező fordulat állott be a transzfermoratóriummal kapcsolatos tárgyalások ügyében. Madgearu álláspont-változtatása előreláthatólag elsimítja Románia és a külföldi hitelezők között keletkezett ellentéteket. A pénzügyminiszter ugyanis leszögezte, hogy a transzfermoratórium ellenére nem zárkozik el annak lehetősége elől, hogy

októberben a román állam fizesse deviza-adósságainak esedékes kamatait.

Emlékeztet, hogy a kormány a Gasteinban tartózkodó Titulescu külügyminisztert kérte fel közvetítésre a külföldi hitelezőknél és a legújabb hírek szerint Titulescunak sikerült is célt érnie, amennyiben a hitelezők hajlandónak mutatkoztak a tárgyalások megkezdésére.

Mint Párisból jelentik, a hitelezőmegbízottak egy része nem gördít több akadályt a konferencia megtartása elé. Ghelmegeanu államtitkár tegnap Gasteinból, Stanescu monopoligazgató pedig Bucurestiből Párisba utaztak, ahol a tárgyalások most már a legrövidebb időn belül megkezdődnek. A kormány hajlandónak mutatkozik arra, hogy az októberi kamatokat fizesse, miután a szeptemberit már ugyanis kifizette. Ezzel szemben a tárgyalások révén azt szeretné elérni, hogy

nemcsak az októbert, de még a további

esedékességeket se kelljen egy ideig fizetni.

Kérdés az, vajjon a román delegációnak sikerül-e kézzelfoghatóan bizonyítani, hogy költségvetésének alátámasztására feltétlenül szüksége van a transzfermoratóriumra és hajlandók-e ezen tranzakcióhoz a párisi hitelező-megbízottak segédkezet nyújtani. Román pénzügyi körök mindenesetre óriási érdeklődéssel tekintenek a párisi tanácskozások kimenetelére.

Bucurestiből jelentik egyébként, hogy Auboin Roger, a Banca Nationala technikai tanácsadója terjedelmes előterjesztést készített a kormány és a Nemzeti Bank felkérésére és szakmunkáját bemutatja a népszövetség pénzügyi bizottságának. Auboin tanácsos Románia pénzügyi helyzetével foglalkozik előterjesztésében és

a román állam külföldi kötvénytulajdonosainak olyan megoldást ajánl a transzfermoratóriummal kapcsolatban, hogy úgy Románia, mint hitelezőinek érdekeit megfelelően kielégíttessék.

A szakmunka alapján könnyebbé válik a román állam és hitelezői között felmerült differencia elsimítása. Auboin hétfőn délután öt órakor Bucurestiből Párisba utazott, ahol találkozni fog Ghelmegeanu pénzügyi államtitkárral és Stanescu Istvánnal, a romániai autonóm pénztárak vezérigazgatójával.

Teljesen megszűnik az erdélyi vándorfakereskedelem

Létrejött a megállapodás a Capssal a hegyi fatermelők készleteinek összevásárlására — Bán Vilmos, az Erdélyi Fakereskedők Egyesületének titkára beszámol az akció sikeréről

Az Aradi Közlöny többször beszámolt arról a küzdelemről, amelyet az erdélyi fatermelők és fakereskedők folytatnak az existenciájukat veszélyeztető központi intézkedések miatt. Ezek közé tartozik az is, hogy a hegyvidékek lakóinak megengedték az általuk termelt épületfákkal való vándorkereskedést, amely után semmiféle adót, vagy illetéket nem kell fizetniük. Az Erdélyi Fakereskedők Egyesülete múlt hó 13-án rendkívüli közgyűlést tartott Aradon, amelyen több terv merült fel a vándorfakereskedelem megszüntetéséről. Egyesek magánrészvénytársaság megalakítását is propagálták, hogy a hegylakók faanyagát megvásárolják, de a szükséges tőke hiánya miatt ez nem volt lehetséges. A közgyűlés úgy határozott, hogy az egyesület vezetősége lépjen összeköttetésbe a CAPS-sal és kérje fel, hogy ő vásárolja össze a vándor fakereskedők által forgalomba hozandó kvantumokat, az erdélyi fakereskedők viszont kötelezzék magukat az így megvásárolt építőanyagának napi áron való átvételére. Az erdélyi fakereskedők egyesületének megbízásából Bán Vilmos az egyesület titkára összeköttetésbe lépett a CAPS-sal és örömmel állapította meg, hogy Petre Ioan vezérigazgató nagy megértést tanúsít ebben a fontos kérdésben. Bán Vilmos szerint sikerült olyan formulát találni, amelynek megvalósulása esetén az egész érdekelttség meg lehet elégedve. A mozzalom vezetői konstatálták, hogy a vándorfakereskedők nemcsak a fa eladása miatt járják végig Erdélyt, hanem azért is, hogy a hegyek lakói számára élelmi-

szereket szerezzenek be. E fontos tény megállapítása alapján Petre Ioan vezérigazgató olyan tervet vetett fel, hogy

a fabevásárlási központok mellett élelmiszer elosztó állomásokat is szervezzenek, amelyeken a termékelőn hegyek lakói fedezhetik élelmiszer-szükségeiket a téli hónapokra.

Az Erdélyi Fakereskedők Egyesülete tegnap fejezte be a tárgyalásait és kötelezte magát, hogy a CAPS által megvásárlandó építőanyag-quantumból huszezer köbméter fát átvessz és azt az egyesület tagjai között megfelelő módon elosztja.

Az egyesület augusztus 31-én Nagykárolyban, szeptember 3-án pedig Nagyváradon kerületi értekezletet tartott, amelyen tekintélyes fatermelők részvételére kötelezték magukat az ottani fakereskedők. Az előjegyzés programmszerűen halad és előreláthatóan a hegyvidéki lakosság a télen már nem lesz kénytelen házak kereskedést folytatni.

Ma tíz, elsőkerületi ügyvédnél akartak árverést tartani. Az aradi első kerületi adóhivatal a keddi napon tíz ügyvédnél tüzött ki adóárverést, de csak kettőnél tartották meg azt, mert a pénzügyi adminisztrátor néhány napi haladékot adott nekik az adó törlesztésére. Két ügyvédnél megjelent a végrehajtó, de érdeklődők hiányában el kellett halasztani az árverést.

Emelik az árakat az aradi élelmiszerpiacon

Szigoruan kellene ellenőrizni a falusi eladókat és a kofákat — Száz százalékos az árdragítás

A néhány héten át tartott meleg időjárás igen jó hatással volt az Aradon és környékén megművelt veteményes kertekre, amelyekben ezért rövid idő alatt sok főzelék és gyümölcs termett és a falusiak valósággal elárasztották olcsó élelmiszerekkel az aradi piacot. Ez az oka annak, hogy a távoli nagyvárosok sajtója olyan téves híreket közölt, mintha Aradon egy lejtért bármilyen főzelékből legalább egy kilót lehet kapni. Érdekes, hogy Madgearu pénzügyminiszter az egyik külföldi nagy napilap tudósítójának adott interjújában is hangsúlyozta az erdélyi és különösen az aradi piac alacsony árait és szintén úgy nyilatkozott, hogy Aradon egy lejtért egy kiló főzelék kapható.

Ez az értesülés téves volt, amely abból keletkezett, hogy voltaképpen csak a sárgadinnyét adták hihetetlenül olcsó áron, egy lejtért két-három sárgadinnyét is lehetett akkor kapni. Amióta az idő hűvösebbre változott, az aradi piacra valamivel kevesebb élelmiszert hoznak be és azt megdöbbenően drágán árúsítják. A keddi piacon pl. a paradicsom kilogrammját 4—5 lejtért, a zöldbabét 5—6 lejtért, az uborkát 25 lejtért adták el százként, az őszibarackért — amelyből pedig rendkívül sok terem a hegyalján — 24—26 lejt is el mertek kérni kilónként. A tojást 50—60 százalékkal drágították meg és általában nagymérvű árdragítás folyt ma az aradi piacon. Ennek az oka nem a termés megcsappanásában, hanem a falusiak és kofák haszonlesésében keresendő.

MEGÉRKEZTEK ARADRA AZ ELSŐ KINCSTÁRI BONOK. Amint már jelentettük, a most kibocsájtott kincstári adó-bonokot elsősorban az állami tisztviselők és a hadseregszállítók kapták hátralekötés követelésük kiegyenlítésére, a melyet aztán 1931. december végéig esedékessé vált adójukat kifizethetik. A pénzügyigazgatóság számvevősége a múlt hónap második felében terjesztette fel az aradi igényjogosultak névsorát és ma már leérkezett az Amortizációs Pénztártól a kincstári adó-bonok első része, amelyeknek összesége több százezer lej. A pénzügyigazgatóság főpénztár ezúton értesíti az érdekelteket, hogy a bonok miatt ne forduljanak hozzá, mindaddig, amíg a főpénztár közvetlenül írásbeli értesítést nem küld az igénylőnek, mert az írásbeli értesítés nélkül senkinek sem adhat felvilágosítást a kincstári adó-bonokról. Egyébként is most a nyugdíjasok kifizetését végzi a főpénztár és csak ennek befejezése után foghat hozzá az adó-bonok elintézéséhez.

Négyezer embert bocsát el a buhusi posztógyár. Bucurestiből jelentik: A buhusi posztógyár igazgatósága értesítette átiratlag a legfőbb állami munkafelügyelőseget, amelyben rámutatott arra, hogy a kontingenciális rendszer következtében nem tudja magát megfelelő nyersanyagmennyiséggel ellátni és ezért kénytelen négyezer munkását elbocsájtani. A munkügyi főfelügyelőség most az ipar és munkaügyi miniszteriumhoz fordult és intézkedéseket kért annak érdekében, hogy a gyár üzemképes maradhasson és a munkások kenyerre biztosíthatassék.

Tizenkét gabonaraktárt épített a kormány. Többször megemlékeztünk arról, hogy a kormány a gabonaértékesítési program keretében céljából, export gabonaraktárakat épített és e célból háromszáz millió lej kölcsönt vett fel. Decemberig negyvenháromra emeli fel a gabonaraktárak számát, de egyelőre csupán 12 raktárt épített. Erdélyben kettő, száz vagon befogadó képességű raktár, a Bánáthban két raktárházat épített, amelyek közül az egyikben 240 vagon, a másikban pedig 300 vagon gabona raktározható el. A legközelebb felállítandó raktárházakba összesen 9660 vagon búzát lehet elhelyezni. Itt említjük meg, hogy a gabonaexportőrök Bucurestiben tartott értekezletükön tiltakoztak az ellen, hogy a Németországba szállítandó búzát gabonaértékesítő szövetkezet exportálja. Sikerült is keresztülvinniük, hogy a már ismeretes exportmennyiséget egy romániai nagy exportcég szállítsa ki, amely természetesen igénybe veszi az ország valamennyi számottevő gabonakereskedőjének munkáját. Bucurestiből azt is jelentik, hogy ott a buza ára emelkedik. A 80 kilogrammos súlyu buza ára vagononként 38—40 ezer lej, a rozs ára pedig 19 ezer lej.

Teherautók új és használt kivitelben alkalmi áron szereshetők be: A. Kálmán R.-T.-nál Aradon

„Agyukereskedelem“

Ötszáz tankot szállított a Skoda-gyár Hollandián keresztül a hitlerista Németországnak

Párisból jelentik: A francia fővárosban nagy felbűnést keltett egy anonim könyv, melynek címe: „Agyukereskedelem.“ A könyv írója az: állítja, hogy amikor Franciaország Genfben a leszerelési konferencián durván visszautasította a német fegyverkezést kívánó javaslatokat,

ugyanabban az időben a francia Creuzot-gyár Hollandián keresztül más árnak maszkírozva ötszáz tankot szállított Németország részére.

A könyv idézi Marcell Cagy francia publicista cikkét, mely 1932. március havában a „La Patrie Humaine“ című lapban jelent meg. Ez a nagy francia államférfi azt állította, hogy

a Creuzot-gyár csehországi afiliált vállalata a Skoda Pilsen gyár fegyvereket szállít Németországnak és anyagilag is támogatja a hitlerista mozgalmat.

A Creuzot-gyárt nem cáfolta meg ezeket az állításokat, valószínűleg mert igaz és az egész eset nagyon jellemző a hadseregszállítók erkölcsére és hazafiságára.

A szerkesztésért:

Dr. STAUBER JÁNOS
felel.

NYILTÉR.

E rovat alatt közöltékért nem vállalunk felelősséget.

Dr. Weil Károly ügyvéd,

irodáját a Str. Bratlanu (Weltzer János-ucca) 7. szám alá, a gör. kath. palotába (átjáró ház) L. emelet 3207

helyezte át.

APRÓHIRDETÉSEK.

Az apróhirdetések díját szavak szerint számítjuk. Minden szó 4 le. A legkeisebb hirdetés ára 10 szóig 40 lej. A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetés szövegét, amely eredeti alakjában nem közölhető, megváltoztassa. Az apróhirdetéseket előre kell fizetni.

Apróhirdetéseket este 10 óráig vesznek fel az Aradi Közlöny kiadóhivatalai. - Telef.: 151

ALKALMAZÁS.

SZAKACSNÓT azonnalra keresek. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 3281

LAKÁS.

Bul. Reg. Maria 24. sz. alatt irodának és lakásnak alkalmas I. emeleti helyiségek kiadó k.

Bővebbet: az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

Kiadók a következők: kétszobás, fürdőszobás udvari lakás, egy szoba konyha, egy műhely, egy raktár: v. Kossuth-ucca 12. 3278

1-2-3 szobás komfortos lakások

központi fűtéssel, azonnal, illetve november 1-re kiadó. Bővebbet Piata Catedrali 5., a házfelügyelőnél.

KÜLONBEJARATU szépen butorozott 1, esetleg 2 szoba azonnal kiadó. Arad, Fischer Ellz-palota, II. em. jobbra. (Bul. Reg. Maria 12. sz.) Dr. Vörös.

Kertre nyíló olcsó lakás

négy kis szoba, összes mellékhelyiségekkel, teljesen modern, azonnalra vagy novemberre kiadó. 3226

Str. Gheorghe Popa (Ferdinand-ucca) 9.

EGY-KÉT és háromszobás lakás kiadó Bővebbet az Aradi Közlöny fiókiadóhivatalában, a Minorita templommal szemben.

EGYSZOBÁS, konyhás lakás főtéren kiadó. Cim az Aradi Közlöny fiókiadóhivatalában, a Minorita templommal szemben.

KIADO a volt Szabadság-tér közvetlen közelében 2 szoba, előszoba, konyhából álló lakás. Bővebbet: az Aradi Közlöny fiókiadóhivatalában, a Minorita templommal szemben. 800

VÉTEL ÉS ELADÁS.

Ötlépcsős Vogel-gyártmányú szivattyú Ganz-motornal üzemképes állapotban eladó. Volt KAZINCZY-UCCA 6. szám alatt „CONSTRUCTIA“ irodában. 3278

Rádió műsor

— Romániai időszámítás. —

SZERDA, SZEPTEMBER 6.

Bucuresti: 13: Tőzsde és válláslásielentés. Utána könnyű zene. 13.45: Hírek. 14: Gramofonhangverseny. A műsorban Mendelssohn, Dvorák, Richard Strauss, Wagner 18: Rádiózenekar. 19: Hírek. 19.15: Rádiózene. 20: Felolvasás román írók műveiből. 20.20: Román zene gramofonon. 20.40: Dan Botta felolvasása. 21: Alexandrescu Nina hegedűhangversenye. 21.30: Barbu Lazarescu: A román humorról. 21.45: Nistor Stavar kűrhangversenye. 22.15: Bernhard István zongorázik. A műsorban: Bach, Liszt, Falla, Toch és Chopin művei szerepelnek. 22.45: Hírek. 23: Táncczene közvetítése. — Budapest I. 7.45: Torna. Utána: Columbia gramofonlemez. 10.45: Hírek. 11: 1. Furcsa babonák. 2. Konyhagondok: Vadpecsenyék (felolvasás.) Közben: His Master's Voice gramofonlemez. 13: Deli harangszó. 13.05: Pálffy Mária énekel. Mályné Zepernovszky Fülöpke hegedül, zongorán kíséri Polgár Tibor. 2.30: Az I honvédszázados zenekara. 4.30: A rádió diák-felőrja. „A hajor hegyek művészei.“ 5: A háztartásról. Vízváry Marika előadása. 6: A Budapesti Hangverseny Zenekara. 7.15: Beszéd és érvényesülés. Nagy Adorján előadása. 7.45: Palotai Árpád énekel. 8.20: „Cs. és kir. gyöngyélet“. Egy csokor vidámság a régi katonáéitből. Irta: Büky György. Rendező: Csanády György. 10.40: Temesváry János brácsázik, zongorán kíséri Polgár Tibor. Utána: Bura Sándor és cigányzenekara a Dunapalota szállóból. 12: Polydor—Brunswick gramofonlemez. — Bécs. 12.30: Alpesi zene lemezek. 13: Rádiózenekar. 16.55: Ismert operakettősök lemezek. 19.30: Afrikai és amerikai négerzene. előadás gramofonnal. 20: Az ezeregyéjszaka zenéje (bécsi szimfonikusok.) 23.15: Könnyű és táncczene. — Belgrád. 12: Gramofon. 12.20: Gramofon. 13.05: Rádiózenekar. 18: Gramofon. 19.55: Rádiózenekar. 21.30: Testőrzenekar. 23: Nikolics Beskó népdalokat énekel. 23.30: Cigányzene. — Brünn. 18.45: Gramofon. 19.05: Gramofon. 22.05: A rádiózenekar Mann Ingó énekelével. — Hilversum. Munkásrádió. 20.55: Könnyű zene Hagából, szopránokkal. Közben Gáspár Lajos és cigányzenekarának háromnegyedórás játéka. — Königs wusterhaue. 7.20: Reggeli zene Berlinből. 19: Kohlhaas Mihály. 11.10: Mozart lemezek. 13: Könnyű lemezek. 15: Világhírű táncczenekarok lemezei. 17: Strauss János zene Hamburgból. 18.20: Színharmónika- és éneklő-fü. részjáték: a Glaha zenekar vidám hangversenye. 19.05: Vallásos elmélkedés orgonaszóval. 22: Fuvószene Lon-

donból. 22.40: Nagy Frigyesről szóló indulók gramofonon. 24—0.30: München. — Langenberg. 18: Játék két zongorán. 19: Vidám zene. 21: Hírek. Rádiózenekar. 21.45: Stuttgart. 22.30: Königsberg. 23.30: Könnyű zene. — Pozsony. 11.10: Gramofon. 12: Délelőtti zene. 18.45: Gramofon. 18.55: Magyar óra. — Prága. 11.10: Gramofon. 13.05: Gramofon. 14.40: Gramofon. 15.50: Délutáni zene. 18.45: Gramofon. 20.10: Vidám felőra. — Varsó. 17: Gramofon. 18.15: Hegedű- és basszuszó. 19.35: Szláv dalok. 20.05: Gramofon. 21: Spinarski zongoraművész játéka. 22.20: Könnyű zene.

CSÜTÖRTÖK, SZEPTEMBER 7

Bukarest. 13: Gramofon. 14: Könnyű lemezek. 18: Dincu-zenekar. 20.20: Könnyű lemezek. 21: Lupescu baritonénekes estje. 21.20: A rádiózenekar szimfonikus hangversenye. 22.15: Bizet: Gyermekjátékok, szvit. Bossi: Goldoni, intermezzo. — Budapest I. 7.45: Torna. Utána: Kristály gramofonlemez. 10.45: Hírek. 11: Felolvasások. Közben: His Master's Voice gramofonlemez. 13: Déli harangszó. 13.05: Allástalan Zenészek Szimfonikus Zenekara. 2.30: Odeon—Parlophon gramofonlemez. 5: Havas István ifjúsági előadása. 6: „A konyha művészeinek jubileuma“ (Brillat-Savarin). Dr. Müller Vilmos előadása. 6.30: Dr. Székelyné Kovács Mária énekel, zongorán kíséri Polgár Tibor. 7.15: Az Operaház tagjaiból alakult zenekar. 8.45: „O. azck a régi jó idők.“ Nagy Endre vidám csevegése. 8.15: Roth vonósnégyes. 10.35: Rácz József és cigányzenekara az Emke kávéházból. Közben 10: A rádió külügyi negyed-órja. 10.45: Károly Dezső szalon- és jazz zenekara a Bodó kávéházból. — Bécs. 13: Rádiózenekar. 14.10: Déli zene. 16.50: Marek Weber zenekara lemezek. 18.25: Siede Lissy hegedűművész játéka. 20: Közzenék és belépődalok operettek. Rádiózenekar Zwonik tenorral. 21.45: A szimfonikus hangversenye. 23.05: Gramofon. — Belgrád. 12: Gramofon. 16.20: Gramofon. 13.05: Rádiózenekar. 17: Népdalok harmónikán. 17.30: Gramofon. 19.55: Bosnyákovics Milica népdalokat énekel. 20.30: Rádiózenekar. 23.30: Táncczene. — Berlin. 17.30: Mai zeneszerzők dala. 18.05: Harmonikumjáték. 18.50: Schumann: E-dur és Fisz-moll novellett zongorán. 21.05: Vadász- és tengerész-történetek hangjáték szerien. 22—2.30: Tarka tánc-est. — Königs wusterhausen. 7.20: Reggeli zene Lipséből. 13: Kamarazene és keringők lemezek. 15: Könnyű lemezek. 18.20: Dombrowski: Cselló- és zongoraszonáta. 21: Rádiózenekar hangversenye. 23—1.30: Szórakoztató zene. A nemzetek vendégfogadójából. — Pozsony. 13.30: Déli zene. 19.05: Gramofon. 19.25: Fuvós rádiózenekar. — Prága. 12.55: Gramofon. 14.45: Gramofon. 18.45: Gramofon. 20.30: A vilamoson Hlobetinből. Hubocsevebe, vidám riport dalokkal. 22: Rádiózenekar.

Őszi ruhákat, kabátokat legszebben fest, tisztít,
valamint esztergályokat legolcsóbban fényes 3166

KNAPP

v. Weitzer-u. 11. modernül berendezett váll. latta v. Magyar u. 10.

ELADOK JUTANYOSAN jókarban levő női ruhák, kabátok és háztartási cikkek. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 3209

ALKALMI BUTOR VASARLAS: Ebéd-őrk 6000 lejtől, modern uri szoba, világos hálószobák 3560 lejtől, fehér konyhabutor 1800, garnitúrák, ebédő plus divány, szalon, Singer varrógépek, matracok, rugany betétek, esztergályok, kasztyák, zongorák, festmények, szőnyegek, vitrinek 450 lejtől, antik butorok, pathéfonok 600 lejtől, íróasztalok és egyéb dísz tárgyak. Ezüstöt, aranyat, brilliánt, szőnyeget, dísz tárgyakat, zongorát, pianót a legmagasabb napi áron veszünk. Zálogtárgyakra a legmagasabb összegeket csak az általunk képviselt temesvári Zálogház folyósítja. — Meghosszabbításokat a legolcsóbban vállalunk „COMISSIO“ biz. üzlet, Bul. Reg. Maria 13, Dácia kávéház mellett.

ELAEO NOI IMASZÉK a neolog izraelita templomban. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 3179

KÉSZPÉNZÉRT MEQVESSZÜK minden eladó dolgait „COMISSIO“. Dácia-kávéház mellett

SCHÖBERL-AGY, antik bronz zenélő órák, antik bronz órák, antik szalonnok, Biedermayer szekek, 12-es ezüst evőeszköz, keleti és hazai perzsaszőnyegek, nyest boák, márkás porcellánok, gobelinnek, vitrin, zongorák, antik szekrények, antik ágyak, faragott garnitúrák, stóreok, függönyök, íróasztalok, könyvszekrények, aranyozott szalonszobabarnandezések stb. eladók. SALGONE bizományi üzlete. Str. Horia (Széchenyi-ucca) 1. Neuman-palota

INGATLAN.

Voit Mikes Kelemen-ucca szomszédságában kifogástalan karban levő

magánház

4 szoba, előszoba lakással, udvar és kerttel 225.000 lejtért eladó!

Bánáti Bank betétkönyvvel fizethető 68 ezer lej teher. — Kizárólagos megbízott: Kiss Lajos „URANUL“ ingatlanforgalmi irodája, városházával szemben: BUL. REG. FERDINAND I. 3286

TELEK ELADO a belvárosban. Ertekezni: Dr. Szallai Vilmos irodájában, Strada Cloșca 2. 3277

ELLÁTÁS.

KET ISKOLÁS LBANYKA teljes ellátását vállalja: Baumann, Piata Avram Iancu 10. 8148

ÜZLETEK.

ÜZLETHELYISÉG a v. Szabadság-tér sarkánál, azonnalra kiadó. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

Nem lesz üres lakása,

ha a kiadó lakásról apróhirdetést tesz közzé az

Aradi Közlöny-ben.